

ИЗВЕШТАЈ О СТЕПЕНУ РЕАЛИЗАЦИЈЕ ПРОГРАМА ПОСЛОВАЊА ЈАВНОГ ПРЕДУЗЕЋА „ВОДОКАНАЛ“ БЕЧЕЈ ЗА 2023.ГОДИНУ

Пословно име: Јавно предузеће „Водоканал“
Седиште: Бечеј, Данила Киша 8а
Претежна делатност: Производња, дистрибуција воде, одвођење атмосферских вода, одвођење и пречишћавање отпадних вода
Матични број: 08069921
ПИБ: 101981142
ЈБКЈС: 82324
Надлежно министарство /надлежни орган јединице локалне самоуправе: Министарство привреде, Сектор за контролу и надзор јавних предузећа/ буџетски инспектор општине Бечеј
Законски заступник: Зоран Грбић, директор
Предмет извештаја: Програм пословања јавног предузећа „Водоканал“ Бечеј за 2023.годину (Скупштина општине Бечеј је на дати Програм пословања дала сагласност Решењем бр. I 023-145/2022 од дана 30.12.2022.године, објављено у Службеном листу општине Бечеј, бр. 19, дана 30.12.2022.године); прва измена Програма пословања за 2023.годину (Решење Скупштине општине Бечеј бр. I 023-51/2023 од дана 25.10.2023.године; друга измена Програма пословања за 2023.годину (Решење Скупштине општине Бечеј бр. I 023-67/2023 од дана 29.11.2023.године.

САДРЖАЈ

1. ПРОФИЛ.....	4
1.1. Основни подаци.....	4
1.2. Законски оквир и организациона шема	7
2. ПРИКАЗ И ОЦЕНА ПЛАНА ПРОИЗВОДЊЕ У 2023.ГОДИНИ.....	9
2.1. Кондиционирање и дистрибуција воде за пиће.....	9
2.2. Одвођење и пречишћавање отпадних вода	10
2.3.Извештај о извршеним радовима на одржавању атмосферске канализације, одржавању јавних бунара, фонтана и заливног система	10
2.4. Реализација плана производње.....	12
2.5. Остале карактеристике производног пословања	17
2.5.1. Политика читавања, водомери и прикључци	18
2.5.2. Однос планираних и остварених фактурисаних количина пијаће воде, одвођења и пречишћавања отпадних вода, у кубним метрима и у динарима	18
3. РЕАЛИЗАЦИЈА ФИНАНСИЈСКОГ ПЛАНА	22
3.1. Рацио показатељи.....	26
3.2. Аналитички приказ финансијског плана за 2023.годину, по групама рачуна.....	29
3.2.1. Расходи	29
3.2.2. Кратка анализа позиција расхода по наменама	30
3.2.3. Приходи	31
3.2.4. Кратка анализа позиција прихода по наменама	31
4. ПЛАН ЗАРАДА И ЗАПОШЉАВАЊА	33
4.1. Политика запошљавања.....	33
4.1.1. Структура запослених.....	34
4.1.2. Динамика запошљавања	35
4.2. План зарада и накнада зарада	36
4.2.1. Трошкови запослених.....	39
4.2.2. Накнаде члановима Надзорног одбора.....	40
5. ПЛАН ИНВЕСТИЦИЈА.....	42
6. ЗАДУЖЕНОСТ	43
6.1. Кредитна задуженост	43
7. ПЛАНИРАНА ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА ЗА НАБАВКУ ДОБАРА, УСЛУГА И РАДОВА ЗА ОБАВЉАЊЕ ДЕЛАТНОСТИ, ТЕКУЋЕ И ИНВЕСТИЦИОНО ОДРЖАВАЊЕ И СРЕДСТВА ЗА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ	44
7.1. План набавки односно план јавних набавки.....	44
7.2. Средства посебне намене	46

8. ПОЛИТИКА ЦЕНЕ.....	47
9. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА	52
10. ЗАКЉУЧНА РАЗМАТРАЊА.....	53
10.1. Резиме финансијског пословања у 2023.години	53
10.2. План покрића губитка/расподеле добити.....	54
10.2.1. Предлог пројекције начина покрића кумулативног губитка (мере и активности за стицање услова покрића губитка).....	54
10.3. Резиме производног пословања у 2023.години	54
10.4. Рекапитулација пословања у 2023.години	57

1. ПРОФИЛ

Пуно пословно име под којим јавно предузеће послује је:

ЈАВНО ПРЕДУЗЕЋЕ “ВОДОКАНАЛ” БЕЧЕЈ

1.1. Основни подаци

Правна форма: Јавно предузеће

Седиште: Данила Киша 8а, 21220 Бечеј

Број текућег рачуна: 165-27725-96 (Аддико банка), 160-80113-06 (банка Интеса), 325-9500600017387-75 (ОТП банка), 105-65027-15 (АИК банка), 200-2631650101888-63 (Поштанска штедионица), 840-518743-70 (наменски рачун код Управе за Трезор) и 205-271546-56 (НЛБ Комерцијална банка), 160-336581-06 (банка Интеса-боловање) и 00-503-0000128.6 (банка Интеса-девизни рачун).

Делатност предузећа: Основна делатности је производња, припрема, дорада и дистрибуција воде за пиће; одвођење и пречишћавање отпадних вода; одвођење атмосферских вода и одржавање јавних бунара у Бечеју и насељеним местима. Јавно предузеће врши и услужну делатност према трећим лицима, у складу са Статутом.

Оснивач: Јавно предузеће „Водоканал“ основано је 1989.године, одлуком Скупштине општине Бечеј, број 01-35/89 од 29.09.1989.године.

Законски заступник: Решењем Скупштине општине Бечеј о именовану директора јавног предузећа „Водоканал“ Бечеј, број I 023-222/2014 од 04.11.2014.године (обелодањено дана 04.11.2014 године у „Службеном листу општине Бечеј“ бр. 12/2014) на место директора јавног предузећа, на мандат од 4 године, именован је Зоран Грбић, дипломирани инжењер пољопривреде из Бечеја, ЈМБГ 1905971830022 (уговор о раду, број 1176, дана 04.11.2014. године). Како је током 2018.године истом истекао мандат, Скупштина општине Бечеј је расписала јавни конкурс и дана 05.11.2018.године донела решење о именовану директора јавног предузећа „Водоканал“ Бечеј, број I 02-141/2018 („Службени лист општине Бечеј“ бр. 13/2018) којим је изабран за вршење јавне функције Зоран Грбић, дипломирани инжењер пољопривреде из Бечеја, на период од 4 године, чиме је истом заправо мандат настављен. Даље, како је током 2022.године истом истекао мандат, Скупштина општине Бечеј је расписала јавни конкурс и дана 04.11.2022.године донела решење о именовану директора јавног предузећа „Водоканал“ Бечеј, број I 02-94/2022 којим је изабран за вршење јавне функције Зоран Грбић, дипломирани инжењер пољопривреде из Бечеја, на период од 4 године, чиме је истом заправо мандат настављен, по трећи пут (уговор о раду, број 708, дана 04.11.2022.године).

Органи управљања: Скупштина општине Бечеј је именovala чланове Надзорног одбора на мандат од 4 године и то следећа лица:

1. Бојан Ђуровић, дипломирани инжењер саобраћаја-за председника (Решење о именовану председника Надзорног одбора, број I 02-86/2019, дана 21.08.2019. године);

2. Горан Матић, дипломирани економиста-за члана (Решење о именовану председника и чланова Надзорног одбора, број I 02-86/2019, дана 21.08.2019. године), и

3. Богдан Јованов, дипломирани инжењер грађевинарства-за члана из реда запослених (Решење о престанку дужности и именовану члана Надзорног одбора, број I 02-64/2022, од дана 09.09.2022.године).

Извори финансирања пословања: Главни, директни извор финансирања су **сопствена средства**, прикупљена путем наплате испоручене количине пијаће воде и давања услуга одвођења и пречишћавања отпадних вода, као и путем вршења услуга трећим лицима. Индиректни извор финансирања је **буџет општине Бечеј**.

Одлуком о буџету општине Бечеј за 2023.годину, број I 011-34/2022 од дана 30.12.2022.године, јавном предузећу су обезбеђена и пренета **средства за одржавање комуналне инфраструктуре и инвестицију „Изградња бунара Б-0/3 и Б-0/4 у Бечеју“**, што је приказано у наставку, кроз **Извод број 1**.

Дакле, реч је 16.928.000,00 динара обезбеђених из сопствених средстава општине Бечеј за одржавање атмосферске канализације, јавних бунара, фонтана и заливног система¹, за одржавање опреме за дезинфекцију воде и за набавку услуга ревитализације бунара односно о 27.400.000,00 динара за извођење радова на изградњи бунара Б-0/3 и Б-0/4 у Бечеју.

Извод број 1. из Буџета општине Бечеј за 2023.годину, део „расходи“

Раздео средства	Глава	Програмска акт./ пројекат	Функција	Позиција	Конто	Опис	Средства из буџета	Средства из виших извора	Укупна средства
4	1					ЈП Водоканал			
		1102-0008				Одржавање комуналне инфраструктуре			
			630			Водоснабдевање			
				55	425	Текуће поправке и одржавање	16.928.000	0	16.928.000
4	1					Изградња бунара Б-0/3 и Б-0/4 у Бечеју			
		1102-7033				Водоснабдевање			
			630			Зграде и грађевински објекти	27.400.000	0	27.400.000
УКУПНО*:							44.328.000	0	44.328.000

*Напомена: Износи су заокружени.

У наставку даје се **реализација динамике прилива средстава из буџета Оснивача**, у току 2023.године.

¹ Одлуке о јавној атмосферској канализацији, број I 011-167/2011, од дана 28.09.2011.године.

ТАБЕЛА 1: Остали приходи из буџета општине Бечеј у 2023.години

у динарима

Приход из буџета	Економска класификација	Буџет (РС, АП или ЈЛС)	Планирано	Пренето из буџета	Реализовано (процена)	Неутрошено	Износ неутрошених средстава из ранијих година
			1	2	3	4 (2-3)	5
Одржавање комуналне инфраструктуре	раздео 4, глава 1, програмска активност 1102-0008, функција 630, позиција 63, конто 425	Буџет ЈЛС	16.928.000	6.600.000	6.600.000	0	0
Изградња бунара Б-0/3 и Б-0/4 у Бечеју	раздео 4, глава 1, програмска активност 1102-7033, функција 630, позиција 56, конто 511	Буџет ЈЛС	27.400.000	26.979.343	26.979.343	0	0
Укупно:			44.328.000	33.579.343	33.579.343	0	0

Политика позиционирања: Јавно предузеће има **дефинисано тржиште**, за основну делатност, које обухвата општину Бечеј, односно насеља Бечеј, Бачко Петрово Село, Бачко Градиште, Радичевић, Пољанице, Милешево и Дрљане. Такође, услужна делатност, сагласно захтевима физичких и правних лица, обавља се на територији општине Бечеј. Са становишта техничког капацитета, јавно предузеће се убрја у неколицину комуналних предузећа која **врше третман отпадних вода**. Такође, набавком **специјалног возила (цистерна) за одгушивање, усисавање и превоз отпадних вода** постигнута је компаративна предност у односу на комунална предузећа у околини.

Политика промотивних активности: Један од циљева пословне стратегије, предвиђене Програмом пословања јавног предузећа „Водоканал“ Бечеј, је развијање свести **о значају рационалног односа према води и заштити природних ресурса** перманентним активностима путем директног контакта са потрошачима, информисањем јавности у локалним медијима, путем промотивних летака, као и правовременим обавештавањем грађана општине Бечеј о текућим активностима путем конференција за медије, веб-сајта јавног предузећа и на друге примерене начине. У погледу овог циља пословне стратегије, јавно предузеће се води начелима Европске повеље о води која се даје у наставку овог извештаја.

Европска повеља о води

1. *Без воде нема живота. Она је драгоценост добро, преко потребно у свакој људској делатности.*
2. *Слатководни ресурси воде нису неисцрпни.*
3. *Мењати квалитет воде значи угрожавати живот човека и осталих живих бића која од воде зависе.*
4. *Квалитет воде мора се чувати до нивоа прилагођеног њеном кориштењу који предвиђа и задовољава посебне захтеве здравља становништва.*
5. *Ако се вода после употребе враћа у природну средину, то не сме бити на штету других корисника, јавних или индивидуалних.*
6. *Одржавање одговарајућег биљног покривача, првенствено шумског, од велике је важности за очување водених ресурса.*
7. *Водени ресурси се морају стално инвентарисати.*

8. Добро управљање водама мора се планирати и регистrirати законом преко надлежних институција.
9. Заштита вода тражи значајан напор у знанственом истраживању и у стварању специјалиста за јавно информирање
10. Вода је заједничко наследство и њену вредност морају сви познавати. Задатак је свакога да водом економише и да је рационално користи.
11. Управљање воденим ресурсима мора се пре свега вршити у склопу слива, а не унутар управних и политичких граница.
12. Вода не зна границе. То је један, заједнички извор, који тражи међународну сарадњу.

У оквиру промотивних активности, током 2023.године јавност се обавештавала **о активностима водоснабдевања** путем веб-сајта јавног предузећа и локалних медијских кућа, а пре свега о евентуалним **искључењима у дистрибуцији воде као и о планираним радовима на текућем и инвестиционом одржавању система водоснабдевања**.

Са становишта извршења делатности, јавно предузеће је, на свом сајту www.vodokanal-besej.rs, **обезбедило својим потрошачима Online сервис** путем којег могу да пријаве стање водомера или квар на мрежи, да поднесу захтев за издавање рачуна у „пдф“ формату, да поднесу рекламацију, да прегледају актуелне правилнике или одлуке као и да добију адекватан образац с обзиром на врсту услуге коју захтевају од јавног предузећа.

Са друге стране, потрошачима је обезбеђена и **могућност онлајн гласања кроз две анкете**, од којих се једна односи на оцену квалитета услуге коју пружа јавно предузеће а друга на степен задовољства услугама Online сервиса. Увидом у резултате анкетања², уочава се већи степен задовољства потрошача при коришћењу услуга Online сервиса што је значајна смерница менаџменту јавног предузећа да константно, из године у годину, а сходно расположивим финансијским средствима, ради на унапређењу квалитета услуге коју пружа.

1.2. Законски оквир и организациона шема

Законски оквир: Јавно предузеће је пословало у оквирима свих закона и подзаконских аката предвиђених Програмом пословања за 2023.годину, у производном и финансијском смислу. Током 2023.године није било потребе за израдом нових или изменом постојећих интерних аката и процедура.

Организациона шема: На основу члана 26., став 1., тачка 12., Закона о јавним предузећима („Сл. гласник РС“, бр. 15/2016 и 88/2019) и члана 47., став 1., тачка 12., Статута јавног предузећа „Водоканал“ Бечеј (број 418/2017 од 21.04.2017.године), а у вези члана 24. став 2. Закона о раду („Сл. Гласник РС“, број 24/2005, 61/2005, 54/2009, 32/2013, 75/2014, 13/2017 - одлука УС, 113/2017 и 95/2018-аутентично тумачење), чланова 42-49. Правилника о организацији и систематизацији послова у јавном предузећу „Водоканал“ Бечеј (број 94/2016 од 08.02.2016.године) као и **Правилника о петим изменама и допунама Правилника о организацији и систематизацији послова у јавном предузећу „Водоканал“ Бечеј**, дел.број 331/а (ступео на снагу 30.04.2019.године) утврђена је постојећа организациона шема која се даје у наставку.

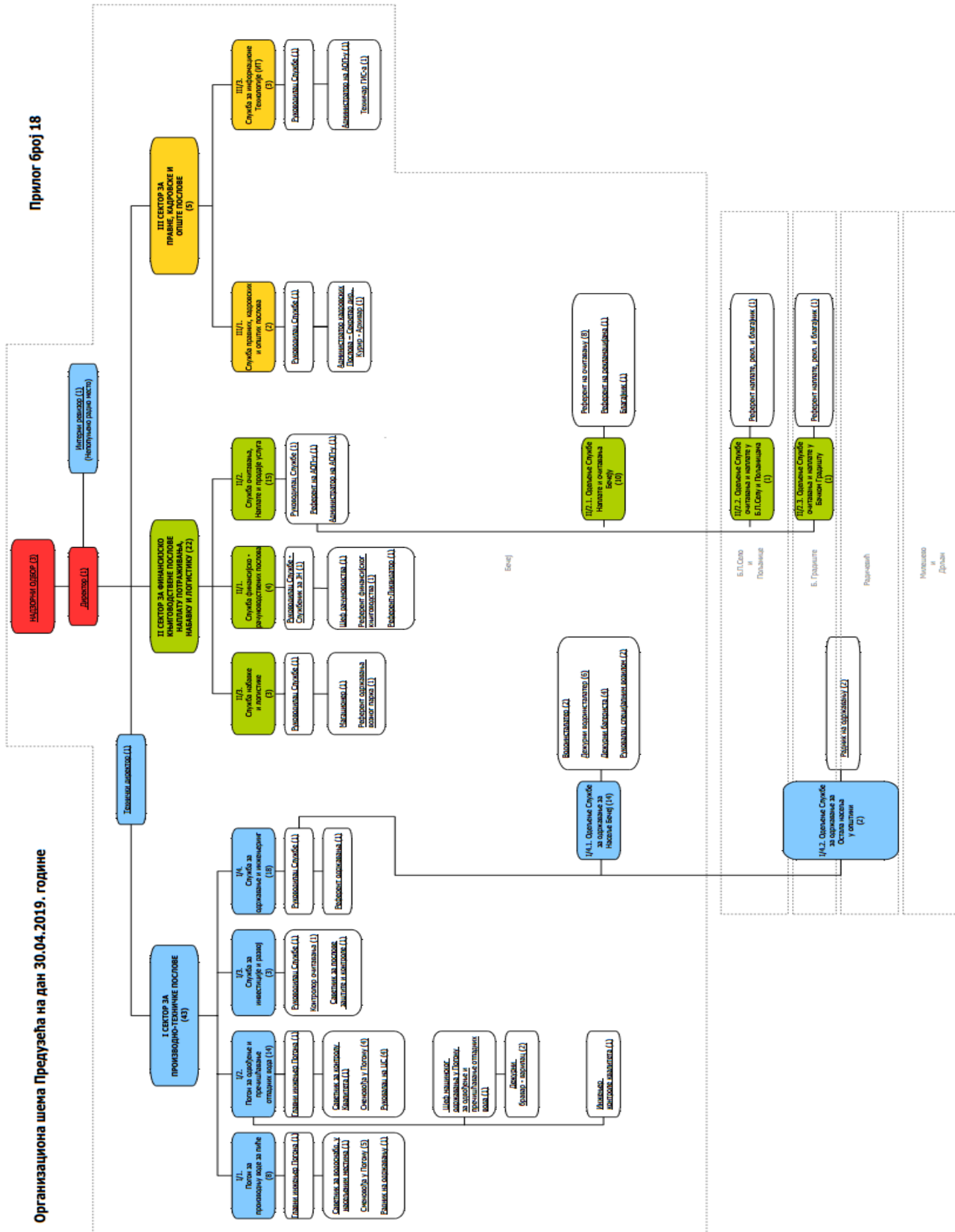
Прилог број 20

Слика број 1. Организациона шема јавног предузећа „Водоканал“ Бечеј у складу са петим изменама и допунама Правилника о организацији и систематизацији послова

² Резултати анкета су јавно доступни на сајту јавног предузећа, www.vodokanal-besej.rs.

Организациона шема Предузећа на дан 30.04.2019. године

Прилог број 18

2. ПРИКАЗ И ОЦЕНА ПЛАНА ПРОИЗВОДЊЕ У 2023.ГОДИНИ

У складу са Програмом пословања за 2023.годину и повереним делатностима, циљ јавног предузећа “Водоканал” Бечеј је одржавање система водоснабдевања и одвођења и пречишћавања отпадних вода у функционалном стању, уз обезбеђење континуитета у раду и подизање квалитета воде за пиће која се испоручује становништву општине Бечеј.

2.1. Кондиционирање и дистрибуција воде за пиће

Водоснабдевање Бечеја је у **2023.години обележила производња воде на изворишту од 2.866.078 м³**, односно просечно 90,88 л/с. **Тренутна расположива количина воде са 20 бунара**, збирног капацитета од око 90 л/с, у зимском периоду задовољава потрошњу али, због континуалног опадања издашности старијих бунара, овај капацитет се стално смањује и при вишим температурама или испадом било ког бунара повлачи за собом увођење рестрикције у водоснабдевању у виду смањивања притиска у одређеним временским интервалима, као директна последица недовољног броја активних бунара.

Са становишта квалитета воде у дистрибутивној мрежи, а на основу резултата микробиолошких и физичко-хемијских анализа, **прерађена сирова вода одговарала је захтевима Правилника о хигијенској исправности воде за пиће и Закона о здравственој исправности животних намирница и предмета опште употребе**. Микробиолошка и физичко-хемијска исправност воде приказана је у наредној табели.

ТАБЕЛА 2: Приказ микробиолошке и физичко-хемијске исправности воде за пиће у Бечеју и насељеним местима, у 2021.години и 2022.години

Место	Број узорака	Физичко-хемијска исправност	Микробиолошка исправност	Број узорака	Физичко-хемијска исправност	Микробиолошка исправност
		2022			2023	
Бечеј	216	100%	98,6%	216	99,5%	98,61%
Б.П. Село	37	0%	86,5%	36	0%	80,6 %
Б. Градиште	36	8,3%	77,8%	36	5,6%	83,3%
Радичевић	24	0%	95,8%	24	0%	79,2%
Милешево	24	0%	95,8%	23	0%	80,07%
Пољанице	23	0%	82,6%	24	0%	87,5%

Највећи проблем водоснабдевања насељених места³, са становишта анализе узорака воде, јесте **повећана количина амонијака, гвожђа, мангана, као и боја и мутноћа воде**. Међутим, у погледу проблематике водоснабдевања, дати проблем карактеристичан је за целу Војводину. Са друге стране, **микробиолошка исправност воде је обезбеђена**, тако да ова вода не представља већу опасност за здравље корисника у насељеним местима.

Дезинфекција воде у Бечеју, Бачком Градишту и у Милешеву се врши са мешовитим дезинфектантом, тз. *Оксихлором*, произведеним на лицу места потрошње, електролизом разблаженог раствора индустријске соли и омекшане воде, у Радичевић и Пољанице транспортује се и дозира Оксихлор произведен на фабрици воде у Бечеју док се у Бачком Петровом Селу спроводи гасно хлорисање.

³ У насељеним местима вода се директно дистрибуира корисницима са бунара, и то без претходне прераде, само се врши дезинфекција воде (хлорисање).

2.2. Одвођење и пречишћавање отпадних вода

Систем одвођења и пречишћавања отпадних вода је функционисао без већих застоја и у току 2023.године. Наиме, постројење за пречишћавање отпадних вода (ППОВ) радило је континуално те је у 2023.години количина испуштене воде износила 1.000.100 м³. Ова количина воде представља збир прикупљених отпадних вода, атмосферске воде која се испушта у систем канализације отпадних вода и инфилтрацију подземних вода тј. сву количину воде која прође кроз мерач протока на улазу у ППОВ. Укупна количина испуштених отпадних вода за 2023.годину износи 667.362 м³ односно просечно 21 л/с и она се утврђује на основу фактурисаних количина према корисницима. Разлика између ове две количине од 205.923 м³ су атмосферске и подземне воде које су ушле у систем одвођења и пречишћавања отпадних вода.

У периоду 01.01.-31.12.2023.године вршена су узорковања испуштене воде свих 12 месеци а испитивање је вршено у Институту јавно здравље Нови Сад.

У извештајном периоду, у оквиру Погона за пречишћавање отпадних вода, главна црпна станица је радила без застоја док је на ППОВ у току месеца септембра одрађен ремонт на накнадном таложнику. Извршена је набавка пумпе са подстаницу у Новом селу, од добављача „Мерис“ доо, Нови Београд, у вредности од 345.653,83 динара, извршена је поправка пумпе на црпној станици у улици Хове Фриђеша, у вредности од 257.160,00 динара, код добављача „Технофлуид“ доо из Зрењанина као и поправка, вађење и стављање у рад фекалне пумпе на црпној станици на пијаци у Новом селу, у вредности од 61.200,00 динара, код добављача „Технофлуид“ доо из Зрењанина. Такође, завршени су радови на задњем делу магацина на ППОВ.

Ради побољшања искоришћености изграђених капацитета уређаја у хидрауличком и у биолошком погледу те побољшања функционисања линије муља у наредним годинама треба размишљати о значајнијим инвестицијама у Погон за одвођење и пречишћавање отпадних вода. У сарадњи са оснивачем – општином Бечеј, јавно предузеће је учествовало и у обезбеђењу пројектно техничке документације и потребних подлога за пројектовање за реконструкцију и доградњу постојећег ППОВ-а у Бечеју, као и за изградњу ППОВ-а у Бачком Петровом Селу и Бачком Градишту, чију изградњу заједно са изградњом канализације отпадних вода у ова три насеља ће да финансира Министарство заштите животне средине Републике Србије.

2.3.Извештај о извршеним радовима на одржавању атмосферске канализације, одржавању јавних бунара, фонтана и заливног система

У Програму пословања за 2023. годину, на основу Одлуке о јавној атмосферској канализацији, као и Одлуке о водоснабдевању општине Бечеј, планирана су и средства за **текуће одржавање атмосферске канализације, фонтана, заливног система, јавних бунара, ревитализацију бунара и одржавања опреме за дезинфекцију воде** у укупном износу **14.106.000,00 динара без ПДВ-а (16.927.200,00 динара са ПДВ-ом)**, односно исте је јавно предузеће предочило Оснивачу кроз Прилог број 21 и то за одржавање атмосферске канализације, средства у висини од 5.950.000,00 динара, за одржавање фонтана, средства у висини од 931.000,00 динара, за одржавање заливног система, средства у висини од 325.000,00 динара, за одржавање јавних бунара, средства у висини од 1.900.000,00 динара, ревитализацију бунара, средства у висини

од 3.000.000,00 динара и одржавања опреме за дезинфекцију воде, средства у висини од 2.000.000,00 динара без ПДВ-а.

У **буџету Оснивача** за 2023.годину, на име датог текућег одржавања за комуналну инфраструктуру било је предвиђено 16.927.200,00 динара. Уговори су потписани и средстава повучена из буџета Општине за одржавање атмосферске канализације у износу од 3.600.000,00 динара са ПДВ-ом, и за одржавања опреме за дезинфекцију воде у износу од 3.000.000,00 динара са ПДВ-ом, тј. укупно повучена средства из буџета општине Бечеј за одржавање комуналне инфраструктуре током 2023.године износе само **6.600.000,00 динара са ПДВ-ом** те су се све горе наведене активности **вршиле у мањем обиму од планираног**.

Предвиђена средства су заиста неопходна за несметано одржавање атмосферске канализације, одржавање јавних бунара, фонтана и заливног система, а при чему се иста троше на следеће активности и то:

- **Средства за одржавање атмосферске канализације** се троше за следеће радове:

1. Чишћење, продувавање и машинско одгушивање зацељене атмосферске канализације и цевастих пропуста испод колских прилаза и коловоза - ангажовање специјалног возила са потисним и усисним дејством за чишћење канализације;
2. Превентивно чишћење и продувавање сливничких решетки уз саобраћајнице - ангажовање специјалног возила са потисним и усисним дејством за чишћење канализације;
3. Ручно чишћење, кошење и сечење зеленила у отвореним земљаним атмосферским каналима – ангажовање физичких радника;
4. Машинско измуљивање отворених земљаних атмосферских канала – ангажовање багера за измуљивање и камиона за транспорт муља-земље;
5. Чишћење бетонских ригола поред саобраћајница, утовар и одвоз муља на депонију - ангажовање физичких радника и камиона за транспорт муља-земље;
6. Радови на изради нових сливничких решетки и зацељивању атмосферских канала, као и радови на поправкама изломљених решетки, шахтова и поклопаца за шахтове – набавка материјала и ангажовање комплетне механизације службе за одржавање, и
7. Постављање украдених решетки и шахт поклопаца - набавка материјала и ангажовање радника службе за одржавање.

Напомена: Јавно предузеће „Водоканал“ Бечеј нема потребну механизацију за одржавање већих атмосферских канала (мелиорационих канала) који се најчешће налазе на периферијама грађевинског реона а који су у ранијем периоду одржавани од стране ЈВП "ДТД - Средња Бачка" Бечеј. Средства за ове намене општина Бечеј обезбеђује у општинском буџету, као и на конкурсима Покрајинског секретаријата за пољопривреду, водопривреду и шумарство и послови се уговарају директно са извођачима радова, без посредства јавног предузећа.

- **Средства за одржавање две фонтане на градском тргу у Бечеју** се троше на следеће активности:

1. Пролећно чишћење и пуштање фонтана у рад;
2. Редовни преглед и дозирање хемикалија;
3. Периодично чишћење и прање фонтана;
4. Припрема фонтана за зимски период;
5. Набавка неопходних хемикалија, и
6. Набавка и замена резервних делова.

- Средства за одржавање заливног система и јавних бунара би се трошила за спровођење следећих активности:

1. Замена магнетних вентила који нису у функцији;
2. Замена прскалица услед лома или крађе;
3. Замена пластичних шахтова где се налазе магнетни вентили - Јумбо шахт;
4. Замена ПВЦ спојница;
5. Обилазак заливног система ради надзора и ручног управљања истим са циљем подешавања прскалица;
6. Реконструкција надземног дела јавних бунара, и
7. Узорковање и анализа квалитета воде са јавних бунара.

Напомена: Јавни артешки бунари имају велику традицију у целој општини, а нарочито у Бечеју. Одржавање истих у функционалном стању, као и редовна контрола микробиолошке исправности воде са тих бунара, такође захтева додатне трошкове који нису укалкулисани приликом формирања цене пијаће воде из система јавног водовода.

- Средства за ревирализација бунара се троше на специфичне активности за одржавање постојећих бунара у циљу одржавања укупног бунарског капацитета на постојећем нивоу. Ове активности у виду физичко-хемијских третмани бунара су неизбежне због константног опадања капацитета старијих бунара. Ову врсту услуге раде специјализоване фирме из области геологије, чије услуге се уговорају сваке године за различите бунаре (4-5 комада).

- Средства која су планирана за одржавање опреме за дезинфекцију воде се троше на спровођење активности одржавања опреме за дезинфекцију воде на фабрици воде у Бечеју, на бунарима у Бачком Градишту (2 комада) и на бунару Б-1 у Милешеву у исправности како би се несметано одвијао процес водоснабдевања у општини Бечеј са становишта квалитета испоручене воде.

Све претходно наведено представља реализацију Прилога број 21. Наиме, у области јавних бунара и фонтана, као и за одржавање атмосферске канализације на територији општине Бечеј, јавно предузеће даје напомену да се морају издвајати средства у буџету Оснивача, макар и у смислу суфинансирања, а са крајњим циљем да се активности одржавања атмосферске канализације, јавних бунара и фонтана могу извршавати благовремено и на неопходан начин.

2.4. Реализација плана производње

У 2023.години, у Бечеју је произведено 2.866.078 м³, што значи да је план производње остварен са 96,5%. Са друге стране, у насељеним местима произведено је 788.857 м³ воде што износи 91,1% планиране производње. Остале карактеристике плана производње дате су у табелама З, За, Зб, Зц, Зд, Зе.

ТАБЕЛА 3: Реализација плана производње у Бечеју, у периоду 01.01.-31.12.2023.године

ПЛАН ПРОИЗВОДЊЕ, ДОРАДЕ И ДИСТРИБУЦИЈЕ ВОДЕ, ОДВОЂЕЊА И ПРЕЧИШЋАВАЊА ОТПАДНИХ ВОДА У БЕЧЕЈУ				
	План за 2022	Остварено у 2022	План за 2023	Остварено у 2023
број активних бунара (ком)	20	21	22	21

ревитализација бунара (ком)	4	5	1	1
капацитет воде за пиће	120 л/с	93,91 л/с	120 л/с	90,88 л/с
производња воде за пиће (м ³)	2.900.000	2.961.691	2.900.000	2.866.078
просечна потреба воде за пиће у летњем периоду	120 л/с	110 л/с	120 л/с	110 л/с
потрошња воде за пиће у шпичевима у летњем периоду	140 л/с	140 л/с	140 л/с	140 л/с
број прикључака на водовод (ком)	9950	9985	9950	9896
канализациона мрежа (км)	60	47,2	60	54,8
недостајућа канализациона мрежа (км)	40	41	40	41
број прикључака на канализацију (ком)	5300	5259	5350	5292
капац.уређаја за пречишћавање отпадних вода (м ³ /дан)	7500	7500	7500	7500
коришћење уређаја за пречишћ. отпад. вода, %	40	40	40	40

Потребне инвестиције за Водозахват:

- Годишња физичка и хемијска ревитализација четири бунара.
- Бушење и опремање батерије бунара Б-II/1а, изградња повезних цевовода и електроинсталације (поред постојећег, спровести као санацију или слично-израдити пројектну документацију).
- Уградња нових електроормара са фреквентном регулацијом.
- Бушење бунара поред Б-I/5 (откупити парцелу 10мх20м поред постојећег, спровести као санацију или слично-израдити пројектну документацију).
- Бушење бунара поред Б-I/6 (откупити парцелу 10мх20м поред постојећег, спровести као санацију или слично-израдити пројектну документацију).
- Замена дотрајалих подземних високонапонских каблова у дужини од око 1,8 км.
- Уградња индуктивних мерача протока ДН 100 мм на 9 бунара.
- Ограђивање (6 ком) и обележавање (свих) бунара по Елаборату о зонама санитарне заштите.
- Изградња сопствене бежичне мреже за комуникацију са бунарима (управљање, надзор (проток, ниво...), видео надзор и алармни системи).

Потребне инвестиције и текуће одржавање на Фабрици воде:

- Замена дотрајалих електромоторних мена вентила у црпној станици.
- Замена кровне конструкције црпне станице.
- Замена потисног челичног цевовода ДН400 од црпне станице до мерача протока у дужини од 55м на ПЕХД ДН400мм.
- Набавка и уградња два фреквентна регулатора од 132кВА за потисне пумпе.
- Израда новог информационог система управљања фабриком воде и водозавтата укључујући и видеонадзор (ПЛЦ+скада).
- Израда елабората гасне анализе воде пре и после дегазације.
- Фарбање металних цеви дегазатора и црпне станице.

Бачко Пејирово Село се снабдевало водом из новог изворишта са 2 бунара беле воде. Повремено при већој потрошњи у функцији су били и артешки бунари ВЗ-9 и ВЗ-3. У јуну

месецу одрађена је ревитализација бунара Б-1 ради заустављања пада издашности. Тренутна расположива количина воде задовољава потрошњу у зимском периоду, али при већој потрошњи воде због неадекватне водоводне мреже могу настати проблеми са притиском у водоводној мрежи. Табела 3а показује да је **план производње остварен са 90,74%**.

ТАБЕЛА 3А: Реализација плана производње у Бачком Петровом Селу, у периоду 01.01.-31.12.2023.године

ПЛАН ПРОИЗВОДЊЕ И ДИСТРИБУЦИЈЕ ВОДЕ У БАЧКОМ ПЕТРОВОМ СЕЛУ				
	План за 2022	Остварено у 2022	План за 2023	Остварено у 2023
број активних бунара	2	2	2	2
ревитализација бунара	0	0	1	1
капацитет бунара [л/с]	25	25	25	25
производња воде [м3]	390.000	401.232	400.000	362.944

Потребна улагања и радови у Бачком Петровом Селу:

- Изградња- реконструкција магистралног водовода.

Бачко Градишће се снабдева са три бунара тз "беле воде". 2019 године је пуштен у рад нови бунар Б-1-1 и артешки бунар Б-2 је искључен из даље експлоатације. Ради стабилнијег водоснабдевања и заустављања пада издашности бунара Б-3 у јулу месецу је извршена ревитализација истог. Тренутна расположива количина воде задовољава потрошњу односно потребе локалног становништва.

Квалитет воде је на граници задовољавајућег али због присуства арсена забрана коришћења воде за пиће је још увек на снази. ⁴ Табела 3б показује да је **план производње остварен са 92,10%**.

Дезинфекција воде се врши са мешовитим дезинфектантом тз. Оксихлором, произведеним на лицу места потрошње на бунарима Б-3 и Б-4, електролизом разблаженог раствора индустријске соли и омекшане воде док се на бунар Б-1-1 мешовити дезинфектант транспортује са Фабрике воде из Бечеја.

ТАБЕЛА 3Б: Реализација плана производње у Бачком Градишту, у периоду 01.01.-31.12.2023.године

ПЛАН ПРОИЗВОДЊЕ И ДИСТРИБУЦИЈЕ ВОДЕ У БАЧКОМ ГРАДИШТУ				
	План за 2022	Остварено у 2022	План за 2023	Остварено у 2023
број активних бунара	3 бунара беле воде	3 бунара беле воде	3 бунара беле воде	3 бунара беле воде
ревитализација бунара	1	0	1	1
капацитет бунара [л/с]	20	13	20	20
производња воде [м ³]	290.000	292.877	2910.000	267.078

⁴ Видети табелу 2

Потребна улагања и радови у Бачком Градишту:

- Даљински надзор над управљањем бунара.
- Уградња индуктивних мерача протока на бунарима Б-3 и Б-4.
- Омогућавање већег дотока воде са бунара Б-4, постављање водоводне мреже од 90 мм у улици Партизанске од НОВ до Димитрија Туцовића.
- Превезати кућне прикључке на нови изграђени цевовод и поништити паралелни стари цевовод (реконструкција цевовода од стране Панакве у периоду од 1995-2008).
- Велики сервис стабилног дизел агрегата од 85 кВА, обезбеђење објекта агрегата са алармом (учестала крађа).
- Потребно је сваки месец вршити дезинфекцију бунара и испирање комплетне водоводне мреже ради спречавања стварања талога.
- Редовно одржавање спољашњости и унутрашњости хидрофорских кућица, хидрофора и шахтова бунара.
- Редовно одржавати нортон бунаре (од 11 комада само је 1 у функцији.)

Радичевић се снабдева са два бунара који раде, наизменично, по пола месеца. Поред ова два активна бунара постоји још један стари бунар који пескари и два нова бунара (из 2008.године) у "Парку", који нису нити повезани нити опремљени. Дезинфекција воде се врши са мешовитим дезифектантом тј. са Оксихлором произведеним на фабрици воде у Бечеју. Тренутна расположива количина воде задовољава потрошњу али је квалитет воде незадовољавајући.⁵ Табела 3ц показује да је **план производње осигуран са 90,37%**.

ТАБЕЛА 3Ц: Реализација плана производње у Радичевићу, у периоду 01.01.-31.12.2023.године

ПЛАН ПРОИЗВОДЊЕ И ДИСТРИБУЦИЈЕ ВОДЕ У РАДИЧЕВИЋУ				
	План 2022	Остварено 2022	План 2023	Остварено 2023
број активних бунара	2 бунара беле воде	2 бунара беле воде	2 бунара беле воде	2 бунара беле воде
ревитализација бунара	0	0	0	0
капацитет бунара [л/с]	16	14	16	14
просечна производња воде [м ³]	70.000	80.635	80.000	72.293

Потребна улагања и радови у Радичевићу:

- Уградња фреквентних регулатора на бунаре А (9.2 kW 9-7лит/сец) и Б (4 kW 5-3 лит/сек) да би се заштитили бунари од хидрауличних удара, пескарења и ради смањења утрошка електричне енергије.
- Испитивање бунара који нису у функцији.
- Даљински надзор над управљањем бунара.
- Уградња индуктивних мерача протока на оба бунара.
- Месечно вршити дезинфекцију бунара и испирање комплетне водоводне мреже ради спречавања стварања талога.
- Малтерисање и кречење хидрофорских и бунарских шахтова.
- Оспособити и одржавати нортон бунаре.

⁵ Видети табелу 2

Пољанице се снабдевају са једног “белог” бунара. Постоје два стара бунара као резерве: Б-2 са дубинском пумпом (исправна) и Б-1 са клипном пумпом (неисправна). За дезинфекцију воде се користи мешовити дезинфектант тј. Оксихлор који се производи на фабрици воде у Бечеју али је квалитет воде незадовољавајући.⁶ Табела 3д показује да је **план производње остварен са 94,92%**.

ТАБЕЛА 3Д: Реализација плана производње у Пољаницама, у периоду 01.01.-31.12.2023.године

ПЛАН ПРОИЗВОДЊЕ И ДИСТРИБУЦИЈЕ ВОДЕ У ПОЉАНИЦАМА				
	План за 2022	Остварено у 2022	План за 2023	Остварено у 2023
број активних бунара	2 бунара беле воде	2 бунара беле воде	2 бунара беле воде	2 бунара беле воде
ревитализација бунара	0	0	0	0
капацитет бунара [л/с]	8	8	8	8
просечна производња воде [м ³]	16.000	17.221	17.000	16.136

Потребна улагања и радови у Пољаницама:

- Месечно испирање комплетне водоводне мреже због велике концентрације гвожђа и талога.
- Малтерисање и кречење унутрашњих и спољашњих зидова хидрофорске кућице.
- Даљински надзор над управљањем бунаром Б-1.
- Уградња индуктивног мерача протока.
- Редовно одржавање 2 нортон бунара.
- Малтерисање и кречење шахтова на бунару Б-2.

Милешево се снабдева са три “бела” бунара, од којих бунар Б-1 је главни бунар и даје 94% од испоручене воде, бунар Б-2 ради само при већој потрошњи, а бунар Б-3 се укључује само ако дође до квара на бунару Б-1. 2019 године на бунар Б-1 уграђена је фреквентна регулација, тиме је постигнуто стабилније и уједначено водоснабдевање села, а у јулу месецу 2020. године покренуто је уређај Оксихлороген који на лицу места прави мешовити дезинфектант тј. Оксихлор и врши квалитетнију аутоматизовану дезинфекцију воде. Због наглог опадања издашности бунара Б-1, у мају месецу је извршена ревитализација бунара. Тренутна расположива количина воде задовољава потрошњу али квалитет воде је незадовољавајући.⁷ Табела 3е показује да је **план производње остварен са 89,12%**.

ТАБЕЛА 3Е: Реализација плана производње у Милешеву, у периоду 01.01.-31.12.2023.године

ПЛАН ПРОИЗВОДЊЕ И ДИСТРИБУЦИЈЕ ВОДЕ У МИЛЕШЕВУ И ДРЉАНУ				
	План за 2022	Остварено у 2022	План за 2023	Остварено у 2023
број активних бунара	3 бунара беле воде	3 бунара беле воде	3 бунара беле воде	3 бунара беле воде

⁶ Видети табелу 2

⁷ Видети табелу 2

ревитализација бунара	0	0	1	1
капацитет бунара [л/с]	16	16	16	16
просечна производња воде [м³]	80.000	70.575	79.000	70.406

Потребна улагања и радови у Милешеву:

- Уградити фреквентне регулатор на бунар Б-2.
- Уградња индуктивних мерача протока на бунаре Б-2 и Б-3.
- Даљински надзор над управљањем бунара.
- Редовно одржавање 2 нортон бунара.

2.5. Остале карактеристике производног пословања

Јавно предузеће послује као правно лице које има **монопол у делатности водоснабдевања на територији општине Бечеј**. С обзиром на такав положај, у Табели 4 даје се преглед имовине и капацитета јавног предузећа у односу на број становника и број прикључака у Бечеју, Бачком Петровом Селу, Бачком Градишту, Радичевићу, Милешеву и Пољаницама.

ТАБЕЛА 4: Компаративни преглед имовине и капацитета јавног предузећа и броја становника по прикључку у 2023.години

Опис ресурса	Бечеј	Бачко Петрово Село	Бачко Градиште	Радичевић	Пољанице	Милешево	Укупно
Број становништва ⁸	23.895	6.350	5.110	1.087	909		37.351
Број становника по прикључку на водовод	2,43	2,17	2,36	2,61	1,82		2,36
Укупан број мерних места која имају воду (ком)	9.898	2.936	2.172	417	112	389	15.924
- индивидуални потрошачи (ком)	9.345	2.899	2.152	407	107	375	15.285
- установе (ком)	75	5	5	3	3	6	97
- привреда (ком)	478	32	15	7	2	8	542
Укупан број мерних места која имају канализацију (ком)	5.302	0	0	0	0	0	5.302
- индивидуални потрошачи (ком)	4.896	0	0	0	0	0	4.896
- установе (ком)	47	0	0	0	0	0	47
- привреда (ком)	359	0	0	0	0	0	359
Имовина која је дата на коришћење (м)	166.926	46.712	30.090	10.520	4.233	10.833	269.314
- Водоводна мрежа (м)	119.724	46.712	30.090	10.520	4.233	10.833	222.112
- Канализациона мрежа (м)	54.774	0	0	0	0	0	54.774
- Активни бунари (ком)	21	2	3	2	2	3	33

⁸ По попису становништва из 2011.године, са сајта www.stat.gov.rs

2.5.1. Политика очитавања, водомери и прикључци

Политика очитавања почиње крајем марта и траје до новембра, по следећем месечном распореду:

- задње недеље у месецу се врши очитавање Бечеја,
- задњи дан у месецу се врши очитавање радних организација,
- почетком месеца се врши очитавање стамбених јединица, и
- два пута годишње се врши очитавање насељених места, у марту је прво очитавање док је друго очитавање новембар.

У зимском периоду, због неповољних временских услова, нема очитавања водомера, већ се потрошачи **аконтационо задужују**, односно по просеку из претходног периода очитавања водомера.

Број читача који учествује у очитавању Бечеја и насељених места је **6 радника**. Ради модернизације пословања и веће ефикасности а у циљу смањења трошкова, јавно предузеће је инвестирало у набавку водомера за даљинско очитавање.

До **31.12.2023.године** је уграђено **50 водомера** на даљинско очитавање а **1 радник** је ангажован на датим пословима. Овом инвестицијом *олакшава се организација очитавања* (смањује се потребно време и број радника за очитавање) и добијају информације као што су идентификација и тип уређаја, верзија софтвера, укупан и резервни проток, статус грешки и статус меморије (очитавања у претходна 24 месеца), *праћење потрошње на лицу места*, самостално меморисање стања на крају месеца и могућност меморисања стања на било који дан, *детектовања цурења воде и пуцања цев*и, меморисања броја мерења са датумом и временом и двосмерна комуникација.

У 2023.години, укупно је **заменењено 294 водомера**, и то 226 водомера у Бечеју, 19 водомера у Бачком Петровом Селу, 38 водомера у Бачком Градишту, 4 водомера у Радичевићу, 2 водомера у Милешеву и у Пољаницама 5 водомера.

Са становишта прикључака на водовод и канализацију, у 2023.години је реализовано **59 прикључака** на јавни водовод, **31 прикључак** на јавну канализацију и **2 нова прикључка** на атмосферску канализацију.

2.5.2. Однос планираних и остварених фактурисаних количина пијаће воде, одвођења и пречишћавања отпадних вода, у кубним метрима и у динарима

У овом поглављу су приказане **планом предвиђене фактурисане количине** пијаће воде, фактурисане количине за одвођење и пречишћавање отпадних вода за Бечеј, фактурисане количине техничке воде у осталим насељеним местима и њихов однос **са оствареним фактурисаним количинама**, изражен кроз % наплате.

Ове количине се разликују од количине произведене сирове воде за технолошке губитке у Бечеју, за губитке који се стварају испирањем мреже у осталим насељеним местима, за губитке у водоводној мрежи због застарелости мреже, због крађе воде – илегални прикључци, због неисправних водомера и због непостојања водомера у насељеним местима и у становима у случају колективног становања.

У извештајном периоду, у Бечеју је **фактурисано 92% планираних м3 воде и 109% планираних м3 отпадних вода**. Запажа се да је код категорије потрошача „привреда“ остварено одступање и то код фактурисања и пијаће воде за 9% више и код отпадних вода за 48% више у односу на план односно да је код категорије потрошача “буџетске установе” остварена најмања реализација у односу на планиране вредности и код фактурисања пијаће и отпадне воде. Анализирајући податке из Табеле 5., може се закључити да је јавно предузеће остварило за 3% мањи ниво дистрибуције воде у 2023.години у односу на 2022.годину док се одводило и пречишћавало отпадних вода за само 12% мање у односу на исте активности у 2022.години

ТАБЕЛА 5: Упоредни преглед планираних и остварених фактурисаних количина воде, одвођења и пречишћавање отпадних вода изражене у м3 за 2023.годину – ЗА БЕЧЕЈ

Р б	Потрошачи	Врсте услуга (у м3)	Реализација у 2022.г.	План за 2023.г.	Планиран просечни квартал	Реализација у 2023.г.	Реализован просечни квартал
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Домаћинства	Вода	712.994	806.991	201.748	727.264	181.816
2	Привреда	Вода	140.382	141.480	35.370	154.139	38.535
3	Буџ.установе	Вода	44.593	50.000	12.500	40.699	10.175
		Укупно:	897.969	998.471	249.618	922.102	230.526
4	Домаћинства	Одвођ.+Преч.	419.980	442.373	110.593	409.779	102.445
5	Привреда	Одвођ.+Преч.	223.685	223.443	55.861	330.353	82.588
6	Буџ.установе	Одвођ.+Преч.	33.737	40.029	10.007	32.165	8.041
		Укупно:	677.402	705.845	176.461	772.297	193.074
Р б	Потрошачи	Врсте услуга (у м3)	Процент реализације плана у 2023.години (кол.7/кол.5)		Процент реализације у односу на реализацију у 2022.години (кол.7/кол.4)		
1	Домаћинства	Вода	90%		98%		
2	Привреда	Вода	109%		91%		
3	Буџ.установе	Вода	81%		110%		
		Укупно:	92%		97%		
4	Домаћинства	Одвођ.+Преч.	93%		102%		
5	Привреда	Одвођ.+Преч.	148%		68%		
6	Буџ.установе	Одвођ.+Преч.	80%		105%		
		Укупно:	109%		88%		

Даље, у извештајном периоду, у насељеним местима фактурисано је 90% техничке воде у односу на план односно за 9% мање у односу на фактурисане количине у 2022.години а како је и приказано у Табели 6.

ТАБЕЛА 6: Упоредни преглед планираних и остварених фактурисаних количина воде изражене у м3 за 2023.годину - ЗА НАСЕЉЕНА МЕСТА

Р.бр	Назив насељеног места	Врсте услуга (у м3)	Реализација у 2022.г.	План за 2023.г.	Реализација у 2023.г.	Процент реализације плана у 2023.години (кол.5/кол.4)	Процент реализације у односу на реализацију у 2022.години (кол.5/кол.3)
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Б.П.Село	Техничка Вода	261.097	266.000	245.850	92%	94%
2	Б. Градиште		207.490	200.000	184.626	92%	89%
3	Радичевић		56.494	59.023	50.388	85%	89%
4	Пољанице		8.502	9.295	6.161	66%	72%
5	Милешево-Дрљан		41.189	43.023	34.751	81%	84%
	УКУПНО:		574.772	577.341	521.776	90%	91%

Једна од значајности у фактурисању воде јесте **блок тарифа**. Наиме, ова тарифа се обрачунава при потрошњи преко 25м3, по трострукој цени једног кубика воде. У периоду јануар-децембар 2023.године, на име блок тарифе фактурисано је 34.033,49 м3 воде односно 6.518.415,09 динара без ПДВ-а.

У погледу **фактурисаних количина пијаће и отпадне воде у динарима, и процента наплате** истих, говоре подаци у Табели 7.

ТАБЕЛА 7: Приказ процента наплате фактурисаних количина пијаће воде и отпадне воде у Бечеју и насељеним местима, у периоду 01.01.2023.године - 31.12.2023.године, у динарима⁹

Бечеј	Фактурисано		Наплаћено		Дуг		Процент наплате	
	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023
Домаћинства	105.486.520,01	116.591.081,11	84.382.944,51	92.555.271,45	21.103.575,50	24.035.809,66	80,00	79,38
Привреда	64.961.917,21	77.894.613,53	47.974.675,13	61.736.051,21	16.987.242,08	16.158.562,32	73,85	79,25
Зграде	20.699.247,08	23.461.202,23	13.333.747,45	14.841.190,42	7.365.499,63	8.620.011,81	64,42	63,25
УКУПНО за Бечеј	191.147.684,30	217.946.896,87	145.913.367,09	169.132.513,08	45.456.317,21	48.814.383,79	76,34	77,60
Насељена места	Фактурисано		Наплаћено		Дуг		Процент наплате	
	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023
Бачко Петрово Село	38.315.917,71	41.766.993,80	15.222.726,39	15.442.987,79	23.093.191,32	26.324.006,91	39,73	36,97
Бачко Градиште	22.036.709,54	24.442.136,31	11.701.049,05	12.465.016,54	10.335.660,49	11.977.119,77	53,10	50,99
Радичевић	5.546.118,16	6.044.614,61	3.081.620,73	3.404.069,75	2.464.497,43	2.640.544,86	55,57	56,31
Пољанице	1.509.844,55	1.693.727,81	410.108,45	707.394,54	1.099.736,10	986.333,27	27,17	41,76
Милешево и Дрљане	5.434.156,78	5.468.767,56	2.647.219,87	2.344.702,81	2.786.936,91	3.124.064,75	48,72	42,87
УКУПНО за насељена места	72.842.746,74	79.416.240,09	33.062.724,49	34.364.171,43	39.780.022,25	45.052.068,66	45,39	43,27
УКУПНО за Бечеј и насељена места	263.990.431,04	297.363.136,96	178.976.091,58	203.496.684,51	85.014.339,46	93.866.452,45	67,80	68,43

Процент наплате фактурисаних количина пијаће и отпадне воде у Бечеју за 2023.годину износи 77,60% и као такав је незнатно већи у односу на 2022.годину, док је **наплата истављених рачуна у насељеним местима** остварена од 43,27% односно иста је незнатно мања у односу на 2022.годину за 2%. Генерално, укупан проценат наплате у 2023.години је 67,43%, а што је за приближно 1% веће у односу на 2022.годину. У Табели 8. приказана је динамика наплате комуналних услуга по годинама.

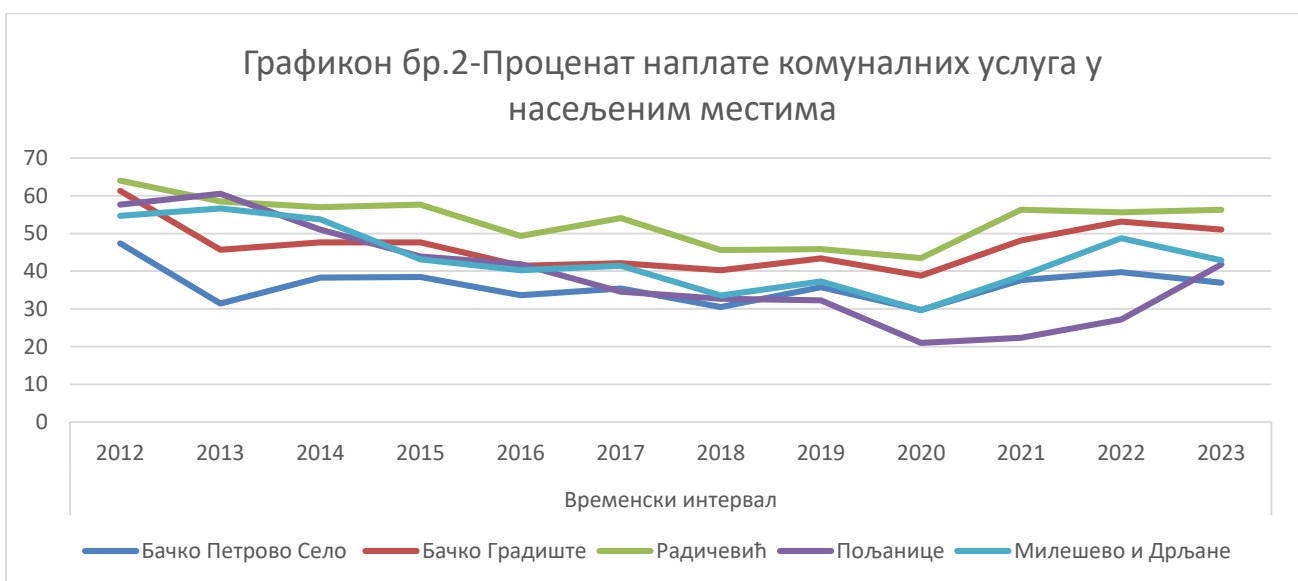
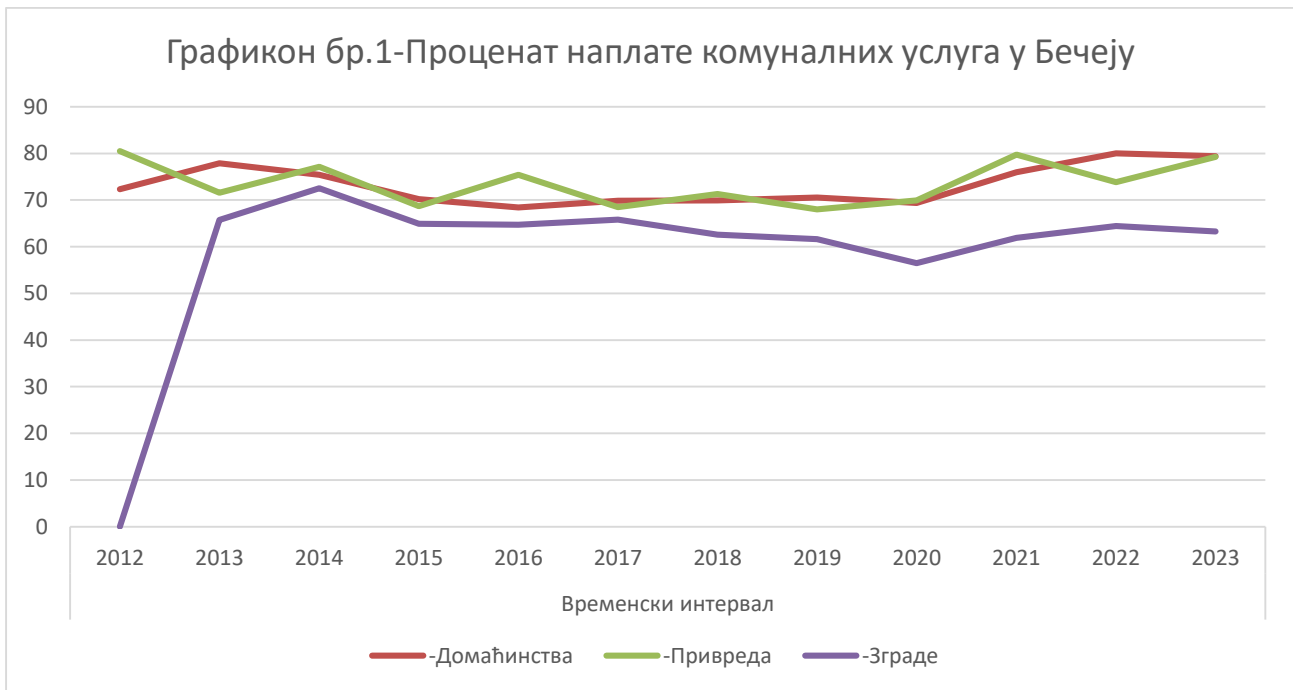
ТАБЕЛА 8: Кретање процента наплате комуналних услуга у периоду 2012.године-2023.године

Потрошачи	Временски интервал (година)											
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Бечеј												
-Домаћинства	72,34	77,90	75,42	70,23	68,41	69,83	69,93	70,56	69,36	75,96	80,00	79,38
-Привреда	80,48	71,59	77,16	68,68	75,39	68,48	71,30	68,04	69,92	79,75	73,85	79,25
-Зграде	-	65,73	72,52	64,94	64,72	65,78	62,56	61,64	56,45	61,92	64,42	63,25
Бачко Петрово Село	47,40	31,42	38,26	38,50	33,61	35,38	30,52	35,77	29,76	37,66	39,73	36,97
Бачко Градиште	61,27	45,64	47,67	47,60	41,40	42,15	40,29	43,36	38,82	48,12	53,10	50,99

⁹ Укупни подаци са почетним стањем и каматом (без стања утужења), с тим да се колона „наплаћено“ прати са 25.01.2024.године јер рачуни за децембар имају валуту плаћања до 25.јануара.

Радичевић	64,00	58,48	56,97	57,61	49,36	54,08	45,57	45,88	43,47	56,25	55,57	56,31
Пољанице	57,66	60,54	50,99	43,90	41,86	34,56	32,74	32,28	21,01	22,36	27,17	41,76
Милешево и Дрљане	54,70	56,62	53,76	43,10	40,26	41,45	33,57	37,27	29,66	38,72	48,72	42,87

Из табеле 8 може се закључити да је **наплата комуналних услуга** у општини Бечеј, генерално, **повећана у 2023.години у односу на 2022.годину а највише код правних лица и домаћинстава** у Пољаницама док је код домаћинстава у Бечеју и Радичевићу наплата остала на приближно истом нивоу као и у 2022.години што изузетно важно нагласити са аспекта ликвидности јавног предузећа. Дати подаци су приказани и на наредним графиконима.

3. РЕАЛИЗАЦИЈА ФИНАНСИЈСКОГ ПЛАНА

Програмом пословања за 2023.годину предвиђен је позитиван финансијски резултат односно бруто добитак од 1.090.306,00 динара. Међутим, на крају 2023.године, јавно предузеће је остварило позитиван финансијски резултат, бруто добитак од 3.845.139,00 динара, а што је приказано у Табели 9.

ТАБЕЛА 9: Остварење бруто финансијског резултата у 2023.години у односу на планиране показатеље и реализацију из претходних година, у динарима

Вредности	Укупни приходи	Укупни трошкови	Бруто финансијски резултат
Реализација у 2023.години	205.439.932	201.594.793	+3.845.139
План у 2023.години	226.326.325	225.236.019	+1.090.306
Реализација у 2022.години	188.894.076	185.428.541	+3.465.535
Реализација у 2021.години	156.749.083	190.322.833	-33.573.750
Реализација у 2020.години	155.358.669	167.390.398	-12.031.729
Реализација у 2019.години	160.443.545	159.988.652	+454.893
Реализација у 2018.години	157.724.338	157.722.777	+1.561
Реализација у 2017.години	158.687.768	169.736.977	-11.049.209
Реализација у 2016.години	164.419.135	166.620.418	-2.201.283
Реализација у 2015.години	145.647.532	147.852.742	-2.205.210
Реализација у 2014.години	152.382.095	155.071.630	-2.689.535
Реализација у 2013.години	140.070.070	154.184.786	-14.114.716

Основни обрасци финансијског извештаја за јавна предузећа јесу Биланс стања и Биланс успеха, те се у наставку дају дати обрасци, посматрани на релацији „реализација у 2022-план у 2023-реализација у 2023“. Комплетан финансијски извештај, и то Биланс стања, Биланс успеха, Извештај о токовима готовине, Извештај о променама на капиталу, Статистички извештај, Извештај о осталом резултату и Напомене уз финансијске извештаје послати су на адресу Агенције за привредне регистре до 31.03.2024.године. **За потребе прибављања мишљења независног ревизора** за финансијске извештаје за пословну 2023.годину ангажоване су услуге предузећа „Центар за ревизију и економска истраживања“ доо из Новог Сада.

На основу критерија за разврставање правних лица, а према подацима из финансијског извештаја за 2023.годину, **јавно предузеће „Водоканал“ је разврстано у средње правно лице**. У погледу извештавања о степену извршења Програма пословања за 2023.годину, а у складу са Правилником о обрасцима тромесечних извештаја о реализацији годишњег односно трогодишњег програма пословања јавних („Сл. гласник РС“ број 36/2016), јавно предузеће је ажурно, у складу са законским роковима, **Обрасце кварталног извештавања** о реализацији програма пословања достављало надлежном лицу Оснивача које је обрасце прослеђивало Министарству привреде. Такође, обрасци се налазе и на сајту јавног предузећа.

У наставку се, у Табелама 10., 11., и 12., дају обједињени **Прилози 1., 1а., 1б., 5., 5а. и 5б.** из Програма пословања за 2023.годину.

ТАБЕЛА 10¹⁰: Биланс успеха за 2023.годину у односу на план за 2023.годину и податке из 2022.године

БИЛАНС УСПЕХА за период од 01.01.2023.године до 31.12.2023.године

у 000 динара

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	ИЗНОС			ИНДЕКС		
			Реализација у 2022.години (Прилог 1а)	План у 2023.години (Прилог 5а)	Реализација у 2023.години	кол. 5/ кол. 4	кол. 6 / кол. 5	кол. 6 / кол. 4
1	2	3	4	5	6	7	8	9
	А. ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ	1001	182.473	215.828	193.699	1,18	0,90	1,06
61	II. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ ПРОИЗВОДА И УСЛУГА	1005	169.756	203.111	182.673	1,20	0,90	1,08
610, 612 и 614	1. Приходи од продаје производа и услуга на домаћем тржишту	1006	169.756	203.111	182.673	1,20	0,90	1,08
64 и 65	VI. ОСТАЛИ ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ	1011	12.717	12.717	11.026	1,00	0,87	0,87
	Б. ПОСЛОВНИ РАСХОДИ	1013	183.504	222.993	194.055	1,22	0,87	1,06
51	II. ТРОШКОВИ МАТЕРИЈАЛА, ГОРИВА И ЕНЕРГИЈЕ	1015	51.601	65.436	59.041	1,27	0,90	1,14
52	III. ТРОШКОВИ ЗАРАДА, НАКНАДА ЗАРАДА И ОСТАЛИ ЛИЧНИ РАСХОДИ (1017+1018+1019)	1016	86.101	98.742	91.798	1,15	0,93	1,07
520	1. Трошкови зарада и накнада зарада	1017	62.100	71.930	67.668	1,16	0,94	1,09
521	2. Трошкови пореза и доприноса на зараде и накнаде зарада	1018	10.029	11.617	10.252	1,16	0,88	1,02
52 осим 520 и 521	3. Остали лични расходи и накнаде	1019	13.972	15.195	13.878	1,09	0,91	0,99
540	IV. ТРОШКОВИ АМОРТИЗАЦИЈЕ	1020	22.459	22.600	17.877	1,01	0,79	0,80
53	VI. ТРОШКОВИ ПРОИЗВОДНИХ УСЛУГА	1022	9.448	16.076	9.345	1,70	0,58	0,99
541 до 549	X. ТРОШКОВИ РЕЗЕРВИСАЊА	1023	462	372	202	0,81	0,54	0,44
55	XI. НЕМАТЕРИЈАЛНИ ТРОШКОВИ	1024	13.433	19.767	15.792	1,47	0,80	1,18
	V. ПОСЛОВНИ ДОБИТАК	1025	0	0	0	0,00	0,00	0,00
	Г. ПОСЛОВНИ ГУБИТАК	1026	1.031	7.165	356	6,95	0,05	0,35
	Д. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ	1027	5.087	6.838	8.967	1,34	1,31	1,76
662	II. ПРИХОДИ ОД КАМАТА	1029	5.079	6.835	8.965	1,35	1,31	1,77
663 и 664	III. ПОЗИТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ И ПОЗИТИВНИ ЕФЕКТИ ВАЛУТНЕ КЛАУЗУЛЕ	1030	8	3	2	0,38	0,67	0,25
	Ђ. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ	1032	170	157	93	0,92	0,59	0,55
562	II. РАСХОДИ КАМАТА	1034	168	144	93	0,86	0,65	0,55
563 и 564	III. НЕГАТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ И НЕГАТИВНИ ЕФЕКТИ ВАЛУТНЕ КЛАУЗУЛЕ	1035	2	3	0	1,50	0,00	0,00
565 и 569	IV. ОСТАЛИ ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ	1036	0	10	0	0,00	0,00	0,00
	Е. ДОБИТАК ИЗ ФИНАНСИРАЊА	1037	4.917	6.681	8.874	1,36	1,33	1,80
	Ж. ГУБИТАК ИЗ ФИНАНСИРАЊА	1038	0	0	0	0,00	0,00	0,00
683, 685 и 686	З. ПРИХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ФИНАНСИЈСКЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЕ ИСКАЗУЈЕ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА	1039	442	1.725	1.795	3,90	1,04	4,06
583, 585 и 586	И. РАСХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ФИНАНСИЈСКЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЕ ИСКАЗУЈЕ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА	1040	501	800	6.384	1,60	7,98	12,74
67	Ј. ОСТАЛИ ПРИХОДИ	1041	892	1.935	979	2,17	0,51	1,10
57	К. ОСТАЛИ РАСХОДИ	1042	1.253	1.286	1.063	1,03	0,83	0,85
	Л. УКУПНИ ПРИХОДИ	1043	188.894	226.326	205.440	1,20	0,91	1,09
	Љ. УКУПНИ РАСХОДИ	1044	185.428	195.144	201.595	1,05	1,03	1,09

¹⁰ Обједињени Прилози 1а. и 5а. Програма пословања за 2023.годину

	М. ДОБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА	1045	3.466	1.090	3.845	0,31	3,53	1,11
	Н. ГУБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА	1046	0	0	0	0,00	0,00	0,00
	П. ДОБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА	1049	3.466	1.090	3.845	0,31	3,53	1,11
	Р. ГУБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА	1050	0	0	0	0,00	0,00	0,00
	С. ПОРЕЗ НА ДОБИТАК		0	0	0	0,00	0,00	0,00
721	І. ПОРЕСКИ РАСХОД ПЕРИОДА	1051	0	0	0	0,00	0,00	0,00
722 дуг.салдо	ІІ. ОДЛОЖЕНИ ПОРЕСКИ РАСХОДИ ПЕРИОДА	1052	155	0	690	0,00	0,00	4,45
722 пот.салдо	ІІІ. ОДЛОЖЕНИ ПОРЕСКИ ПРИХОДИ ПЕРИОДА	1053	69	0	30	0,00	0,00	0,43
	Т. ИСПЛАЂЕНА ЛИЧНА ПРИМАЊА ПОСЛОДАВЦА	1054	0	0	0	0,00	0,00	0,00
	Љ. НЕТО ДОБИТАК	1055	3.380	0	3.185	0,00	0,00	0,94
	У. НЕТО ГУБИТАК	1056	0	0	0	0,00	0,00	0,00

ТАБЕЛА 11¹¹: Биланс стања за 2023.годину у односу на план за 2023.годину и податке из 2022.године

БИЛАНС СТАЊА на дан 31.12.2023.године

у 000 динара

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	А О П	ИЗНОС			ИНДЕКС		
			Реализација у 2022.години (Прилог 1)	План у 2023.години (Прилог 5) - после прве измене	Реализација у 2023.години	кол. 5 / кол. 4	кол. 6 / кол. 5	кол. 6 / кол. 4
1	2	3	4	5	6	7	8	9
	АКТИВА							
0	А. УПИСАНИ А НЕУПЛАЂЕНИ КАПИТАЛ	0001	0	0	0	1,20	0,86	1,03
	Б.СТАЛНА ИМОВИНА	0002	418.072	500.383	429.194	1,65	0,36	0,60
1	І. НЕМАТЕРИЈАЛНА ИМОВИНА	0003	904	1.494	543	0,21	0,36	0,07
011, 012 и 014	2. Концесије, патенти, лиценце, робне и услужне марке, софтвер и остала права	0005	390	80	29	2,75	0,36	1,00
015 и 016	4. Нематеријална имовина узета у лизинг и нематеријална имовина у припреми	0007	514	1.414	514	1,20	0,86	1,03
2	ІІ. НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА	0009	417.168	498.889	428.651	1,00	0,93	0,93
020, 021 и 022	1. Земљиште и грађевински објекти	0010	144.904	144.426	134.465	0,89	0,98	0,87
023	2. Постројења и опрема	0011	40.183	35.809	35.125	1,37	0,81	1,12
025 и 027	4. Некретнине, постројења и опрема узети у лизинг и некретнине, постројења и опрема у припреми	0013	232.081	318.654	259.061	0,00	0,00	0,00
029 (део)	6. Аванси за некретнине, постројења и опрему у земљи	0015	0	0	0	1,00	1,00	1,00
288	В. ОДЛОЖЕНА ПОРЕСКА СРЕДСТВА	0029	17.496	17.475	17.526	0,88	1,30	1,15
	Г. ОБРТНА ИМОВИНА	0030	80.452	70.883	92.189	1,12	0,95	1,06
Класа 1 (осим групе рачуна 14)	І. ЗАЛИХЕ	0031	8.735	9.752	9.237	1,11	0,94	1,04
10	1. Материјал, резервни делови, алат и ситан инвентар	0032	8.655	9.629	9.033	1,53	1,67	2,55
150, 152 и 154	4. Плаћени аванси за залихе и услуге у земљи	0035	80	122	204	1,20	0,86	1,03

¹¹ Обједињени Прилози 1. и 5. Програма пословања за 2023.годину

	III. ПОТРАЖИВАЊА ПО ОСНОВУ ПРОДАЈЕ	0038	62.899	48.853	69.344	0,78	1,42	1,10
204	1. Потраживања од купаца у земљи	0039	62.899	48.853	69.344	0,78	1,42	1,10
21 22 и 27	IV. ОСТАЛА КРАТКОРОЧНА ПОТРАЖИВАЊА	0044	6.013	5.765	8.158	0,96	1,42	1,36
21, 22 осим 223 и 224, и 27	1. Остала потраживања	0045	5.939	5.693	8.085	0,96	1,42	1,36
224	3.Потраживања на основу преплаћених осталих пореза и доприноса	0047	74	72	73	0,97	1,01	0,99
24	VI. ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ И ГОТОВИНА	0057	2.805	6.513	5.450	2,32	0,84	1,94
	Д. УКУПНА АКТИВА = ПОСЛОВНА ИМОВИНА	0059	516.020	588.741	538.909	1,14	0,92	1,04
	ПАСИВА					0,00	0,00	0,00
	А. КАПИТАЛ	0401	203.040	203.767	206.225	1,00	1,01	1,02
30, осим 306	I. ОСНОВНИ КАПИТАЛ	0402	321.151	321.151	321.151	1,00	1,00	1,00
34	VII. НЕРАСПОРЕЂЕНИ ДОБИТАК	0408	3.380	1.090	3.185	0,32	2,92	0,94
341	2. Нераспоређени добитак текуће године	0410	3.380	1.090	3.185	0,32	2,92	0,94
35	IX. ГУБИТАК	0412	121.491	118.474	118.111	0,98	1,00	0,97
350	1. Губитак ранијих година	0413	121.491	118.474	118.111	0,98	1,00	0,97
351	2. Губитак текуће године	0414	0	0	0	0,00	0,00	0,00
	Б. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА И ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ	0415	2.634	3.925	2.453	1,49	0,62	0,93
40	I. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА	0416	2.152	2.021	2.354	0,94	1,16	1,09
404	1. Резервисања за накнаде и друге бенефиције запослених	0417	2.152	2.021	2.354	0,94	1,16	1,09
41	II. ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ	0420	482	1.904	99	3,95	0,05	0,21
414 и 416 (део)	4. Дугорочни кредити, зајмови и обавезе по основу лизинга у земљи	0424	482	1.904	99	3,95	0,05	0,21
498	В.ОДЛОЖЕНЕ ПОРЕСКЕ ОБАВЕЗЕ	0429	155	0	846	0,00	0,00	5,46
495 (део)	Г.ДУГОРОЧНИ ОДЛОЖЕНИ ПРИХОДИ И ПРИМЉЕНЕ ДОНАЦИЈЕ	0430	283.994	347.977	299.947	1,23	0,86	1,06
	Д. КРАТКОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА И КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ	0431	26.197	33.072	29.438	1,26	0,89	1,12
42, осим 427	II. КРАТКОРОЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ОБАВЕЗЕ	0433	1.690	2.071	382	1,23	0,18	0,23
422 (део), 424 (део), 425 (део) и 429 (део)	4. Обавезе по основу кредита од домаћих банака	0437	1.690	2.071	382	1,23	0,18	0,23
430	III. ПРИМЉЕНИ АВАНСИ, ДЕПОЗИТИ И КАУЦИЈЕ	0441	3.221	0	4.063	0,00	0,00	1,26
43 осим 430	IV. ОБАВЕЗЕ ИЗ ПОСЛОВАЊА	0442	16.530	18.625	20.183	1,13	1,08	1,22
435	3. Обавезе према добављачима у земљи	0445	16.530	18.625	20.183	1,13	1,08	1,22
44, 45 и 46, осим 467, 47 и 48	V. ОСТАЛЕ КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ	0449	815	8.468	530	10,39	0,06	0,65
44, 45 и 46, осим 467, 47 и 48	1. Остале краткорочне обавезе	0450	499	7.869	266	15,77	0,03	0,53
47, 48 осим 481	2. Обавезе по основу пореза на додатну вредност и осталих јавних прихода	0451	316	599	264	1,90	0,44	0,84
49 (део) осим 498	VII. КРАТКОРОЧНА ПАСИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА	0454	3.941	3.908	4.280	0,99	1,10	1,09
	Е. УКУПНА ПАСИВА	0456	516.020	588.741	538.909	1,14	0,92	1,04

ТАБЕЛА 12¹²: Извештај о токовима готовине за 2023.годину у односу на план за 2023.годину и податке за 2022.годину

ИЗВЕШТАЈ О ТОКОВИМА ГОТОВИНЕ на дан 31.12.2023.године

у 000 динара

ПОЗИЦИЈА	АОП	ИЗНОС			ИНДЕКС		
		Реализација у 2022.години (Прилог 16)	План у 2023.години (Прилог 5б) - после прве измене	Реализација у 2023.години	кол. 5 / кол. 4	кол. 6 / кол. 5	кол. 6 / кол. 4
2	3	4	5	6	7	8	9
А. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ ПОСЛОВНИХ АКТИВНОСТИ							
I. Приливи готовине из пословних активности	3001	192.214	303.551	229.281	1,58	0,76	1,19
1. Продаја и примљени аванси у земљи	3002	185.373	190.754	195.867	1,03	1,03	1,06
3. Примљене камате из пословних активности	3004	4.122	4.406	4.398	1,07	1,00	1,07
4. Остали приливи из редовног пословања	3005	2.719	108.391	29.016	39,86	0,27	10,67
II. Одливи готовине из пословних активности	3006	182.190	198.794	196.797	1,09	0,99	1,08
1. Исплате добављачима и дати аванси у земљи	3007	96.439	94.352	107.029	0,98	1,13	1,11
2. Исплате добављачима и дати аванси у иностранству	3008	129	77	0	0,60	0,00	0,00
3. Зараде, накнаде зарада и остали лични расходи	3009	79.973	98.427	84.683	1,23	0,86	1,06
4. Плаћене камате у земљи	3010	168	98	93	0,58	0,95	0,55
7. Одливи по основу осталих јавних прихода	3013	5.481	5.840	4.992	1,07	0,85	0,91
III. Нето прилив готовине из пословних активности	3015	10.024	104.757	32.484	10,45	0,31	3,24
Б. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ИНВЕСТИРАЊА							
I. Приливи готовине из активности инвестирања	3017	0	0	0	0,00	0,00	0,00
II. Одливи готовине из активности инвестирања	3023	7.936	103.576	28.149	13,05	0,27	3,55
2. Куповина нематеријалне имовине, некретнина, постројења, опреме и биолошких средстава	3025	7.936	103.576	28.149	13,05	0,27	3,55
IV. Нето одлив готовине из активности инвестирања	3028	7.936	103.576	28.149	13,05	0,27	3,55
В. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ФИНАНСИРАЊА							
I. Приливи готовине из активности финансирања	3029	0	0	0	0,00	0,00	0,00
II. Одливи готовине из активности финансирања	3037	2.244	2.071	1.690	0,92	0,82	0,75
7. Финансијски лизинг	3044	2.244	2.071	1.690	0,92	0,82	0,75
IV. Нето одлив готовине из активности финансирања	3047	2.244	2.071	1.690	0,92	0,82	0,75
Г. СВЕГА ПРИЛИВ ГОТОВИНЕ	3048	192.214	303.551	229.281	1,58	0,76	1,19
Д. СВЕГА ОДЛИВ ГОТОВИНЕ	3049	192.370	304.441	226.636	1,58	0,74	1,18
Ђ. НЕТО ПРИЛИВ ГОТОВИНЕ	3050	0	0	2.645			
Е. НЕТО ОДЛИВ ГОТОВИНЕ	3051	156	890	0	5,71	0,00	0,00
Ж. ГОТОВИНА НА ПОЧЕТКУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА	3052	2.961	7.403	2.805	2,50	0,38	0,95
Ј. ГОТОВИНА НА КРАЈУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА	3055	2.805	6.513	5.450	2,32	0,84	1,94

3.1. Рацио показатељи

Индикатори за мерење ефикасности пословања дефинисани су Смерницама за израду годишњег програма пословања за 2023.годину, односно трогодишњег програма пословања

¹² Обједињени Прилози 16. и 5б. Програма пословања за 2023.годину

за период 2023–2025.године јавних предузећа и других облика организовања који обављају делатност од општег интереса¹³. На основу ових индикатора односно рацио показатеља **прати се степен реализације пословања предузећа** те доносе предлози односно мере за унапређење критичних пословних сегмената у наредном периоду. У Табели 13. приказане су планске вредности, после прве измене Програма пословања, и остварене вредности рацио показатеља за 2023.годину у односу на вредности показатеља у 2022.години.

ТАБЕЛА 13: Рацио показатељи у 2023.години

Прилог број 4

у 000 дин

Укупан капитал	2022.година (претходна година)	2023.година (текућа година)
План	214.327	203.767
Реализација	203.040	206.225
Реализација/План (%)	95%	101%

у 000 дин

Укупна имовина	2022.година (претходна година)	2023.година (текућа година)
План	516.141	588.741
Реализација	516.020	538.909
Реализација/План (%)	100%	91%

у 000 дин

Пословни приходи	2022.година (претходна година)	2023.година (текућа година)
План	190.792	215.828
Реализација	182.473	193.699
Реализација/План (%)	96%	89%

у 000 дин

Пословни расходи	2022.година (претходна година)	2023.година (текућа година)
План	200.936	222.993
Реализација	183.504	194.055
Реализација/План (%)	92%	87%

у 000 дин

Пословни резултат	2022.година (претходна година)	2023.година (текућа година)
План	-10.144	-7.165

¹³ Уредба о утврђивању елемената годишњег програма пословања за 2023.годину односно трогодишњег програма пословања за период 2023-2025 године јавних предузећа и других облика организовања који обављају делатност од општег интереса са Смерницама за израду годишњег програма пословања за 2023.годину односно трогодишњег програма пословања за период 2023-2025 године јавних предузећа и других облика организовања који обављају делатност од општег интереса, број 110-7812/2022-1 од 20.10.2022.године.

Реализација	-1.031	-356
Реализација/План (%)	11%	4%

у 000 дин

Нето резултат	2022.година (претходна година)	2023.година (текућа година)
План	110	1.090
Реализација	3.380	3.185
Реализација/План (%)	3073%	292%

Број запослених на дан 31.12.	2022.година (претходна година)	2023.година (текућа година)
План	60	59
Реализација	57	59
Реализација - план	95%	100%

у динарима

Просечна нето зарада	2022.година (претходна година)	2023.година (текућа година)
План	69.458	73.390
Реализација	65.560	69.091
Реализација/План (%)	95%	94%

Рацио анализа	2022.година - Реализација (претходна година)	2023.година - План (текућа година) – после прве измене	2023.година - Реализација (текућа година)
ЕБИТДА	+21.500	15.435	17.566
ROA	1%	0,2%	1,6%
ROE	2%	1%	4%
Оперативни новчани ток	10.024	104.757	32.484
Дуг / капитал	140%	189%	157%
Ликвидност	314%	214%	329%
% зарада у пословним приходима	48%	46%	47%

Индикатор ЕБИТДА је индикатор који мери рентабилност предузећа односно показује колики је профит предузећа пре него што се одузму три трошка и то: амортизација, камата и порез на добит. **ROA** је индикатор који показује стопу приноса средстава а **ROE** је индикатор који показује стопу приноса капитала. У случају претходна три индикатора остварене вредности су позитивне јер је јавно предузеће пословало са значајно већим добитком у 2023.години у односу на планиране величине датих индикатора те њихове вредности јесу од великог значаја са аспекта рацио анализе.

Оперативни новчани ток показује да је јавно предузеће остварило нето прилив готовине из пословних активности у висини од 32.484 хиљада динара а што чини 31% планиране вредности.

Индикатор задужености показују однос сопствених и позајмљених извора финансирања у

укупним пословним средствима предузећа. Јавно предузеће нема туђих извора финансирања са обавезом враћања истих. Све инвестиционе активности се финансирају из два извора. Први извор јесу сопствена средства јавног предузећа а други извор јесу буџетска средства Оснивача. Када се посматра дуг у односу на капитал, узима се збир позиција дугорочна резервисања и обавезе, одложене пореске обавезе и краткорочне обавезе у односу на укупан износ капитала из пасиве биланса стања. Дакле, са једним динаром капитала покривено је 1,57 динара дуга.

Индикатор ликвидности показују способност предузећа да благовремено, а у складу са роковима према Закону о роковима измирења новчаних обавеза у комерцијалним трансакцијама ("Сл. гласник РС", бр. 119/2012, 68/2015, 113/2017, 91/2019, 44/2021, 44/2021-др.закон, 130/2021, 129/2021-др.закон и 138/2022), плаћа доспеле обавезе. Коефицијент ликвидности добија се из односа обртних средстава и краткорочних обавеза и требало би да износи оптимално 2. У случају јавног предузећа, вредност индикатора ликвидности, израчуната према прописаним формулама, је значајно велика. Али ако се узму реалнији параметри те се у однос стави износ готовине и износ обавеза према добављачима добија се вредност од 0,27 односно 27% што се може тумачити да јавном предузећу недостају ликвидна средства за измирење краткорочних обавеза као последица чињенице још увек недовољног процента наплате потраживања за пружене комуналне услуге. На становишту ликвидности, могу се посматрати још два коефицијента и то просечан период наплате потраживања од купаца који у 2023.години износи 131,40 дана и као такав је незнатно већи од остварене вредности у 2022.години која износи 124,10 дана. Са друге стране, просечан период плаћања обавеза према добављачима у 2023.години износи 36,50 дана и као такав задржао је исти ниво као и у 2022.години.

Индикатор процента зарада у пословним приходима показује да учешће трошкова зарада, накнада зарада и осталих личних расхода запослених износи 47% пословних прихода које је јавно предузеће остварило у 2023.години.

3.2. Аналитички приказ финансијског плана за 2023.годину, по групама рачуна

У одељку 3.2. дат је приказ, у складу са елементима из члана 60., Закона о јавним предузећима ("Сл.Гласник РС", бр. 15/2016 и 88/2019), како је јавно предузеће „Водоканал“ Бечеј функционисало са становишта реализације расхода по наменама и остварених извора прихода, у 2023.години.

3.2.1. Расходи

ТАБЕЛА 14: Аналитички приказ групе рачуна расхода, план и реализација у 2023.години

Конто		Реализација пословања на дан	Планске и реализоване вредности на дан 31.12.2023		ИНДЕКС		
1	2	3	4	5	6	7	8
Шифра	Н а з и в	31.12.2022	План	Реализација	4/3	5/4	5/3
	Пословни расходи	183.504.564,53	222.993.578,00	194.054.757,09	1,22	0,87	1,06
511	Трошкови материјала за израду	12.025.536,44	13.489.600,00	11.323.645,88	1,12	0,84	0,94
512	Трош.осталог (режијског) материјала	902.678,10	1.040.000,00	1.029.095,07	1,15	0,99	1,14
513	Трошкови горива и енергије	37.377.362,92	48.987.000,00	45.890.331,56	1,31	0,94	1,23
514	Трошкови резервних делова	385.638,67	480.000,00	116.907,95	1,24	0,24	0,30

515	Трошкови једнократног отписа алата и инвентара	910.143,21	1.440.000,00	681.114,26	1,58	0,47	0,75
520	Трошкови зарада и накнада зарада	62.099.957,50	71.930.036,00	67.667.598,77	1,16	0,94	1,09
521	Трошкови пореза и доприноса и накнаде зарада на терет послодавца	10.029.143,25	11.616.702,00	10.251.641,71	1,16	0,88	1,02
524	Уговор о делу	0	200.000,00	0,00	н/п	0,00	н/п
526	Трошкови накнада за надзорни одбор	1.592.110,35	1.593.750,00	1.574.074,20	1,00	0,99	0,99
528	Трошкови запослених преко агенције	7.812.020,12	7.483.656,00	8.014.355,00	0,96	1,07 ¹⁴	1,03
529	Остали лични расходи и накнаде	4.568.022,49	5.917.438,00	4.290.487,85	1,30	0,73	0,94
531	Трошкови транспортних услуга и ПТТ	681.831,93	750.000,00	659.497,06	1,10	0,88	0,97
532	Трошкови услуга одржавања	6.653.158,23	13.890.000,00	7.894.689,82	2,09	0,57	1,19
533	Трошкови закупнина	10.440,00	11.000,00	10.440,00	1,05	0,95	1,00
535	Трошкови рекламе и пропаганде	84.762,50	150.000,00	79.300,00	1,77	0,53	0,94
539	Трошкови осталих услуга	2.018.003,94	1.275.000,00	701.160,63	0,63	0,55	0,35
540	Трошкови амортизације	22.458.916,87	22.600.000,00	17.876.851,90	1,01	0,79	0,80
545	Трошкови резервисања	462.091,30	372.266,00	202.085,60	0,81	0,54	0,44
550	Трошкови непроизводних услуга	8.188.338,63	13.122.616,00	10.332.268,76	1,60	0,79	1,26
551	Трошкови репрезентације	256.094,86	295.000,00	244.164,33	1,15	0,83	0,95
552	Трошкови премија осигурања	1.702.982,72	2.103.000,00	1.827.130,20	1,23	0,87	1,07
553	Трошкови платног промета	484.277,45	516.000,00	494.928,13	1,07	0,96	1,02
554	Трошкови чланарина	167.080,00	204.700,00	167.920,00	1,23	0,82	1,01
555	Трошкови пореза	1.375.823,75	1.843.498,00	1.764.610,01	1,34	0,96	1,28
559	Остали нематеријални трошкови	1.258.149,30	1.682.316,00	960.458,40	1,34	0,57	0,76
Финансијски расходи		170.367,29	156.441,00	92.849,03	0,92	0,59	0,54
562	Расходи камата према трећим лицима	168.262,71	143.941,00	92.748,34	0,86	0,64	0,55
563	Негативне курсне разлике	1.641,34	1.500,00	0,00	0,91	0,00	0,00
564	Расходи по основу ефеката валутне клаузуле	463,24	1.000,00	100,69	2,16	0,10	0,22
569	Остали финансијски расходи	0	10.000,00	0,00	н/п	0,00	н/п
Остали расходи		1.753.609,22	2.086.000,00	7.447.186,41	1,19	3,57	4,25
570	Губици по основу расходовања и продаје нематеријалних улагања, некретнина, постројења и опреме	36.773,37	0,00	0,00	0,00	н/п	0,00
576	Расходи по основу директних отписа потраживања	1.064.729,69	935.000,00	771.983,70	0,88	0,83	0,73
577	Расходи по основу расходовања залиха материјала и робе	4.119,84	50.000,00	20.850,00	12,14	0,42	5,06
579	Остали непоменути расходи	147.177,49	301.000,00	270.147,11	2,05	0,90	1,84
585	Обезвређење потраживања	500.808,83	800.000,00	6.384.205,60	1,60	7,98	12,75
УКУПНО ЗА РАСХОДЕ:		185.428.541,05	225.236.019,00	201.594.792,53	1,21	0,90	1,09

3.2.2. Кратка анализа позиција расхода по наменама

У целини посматрано функционисање јавног предузећа, са аспекта расхода у 2023. години, се може оценити као позитивно јер је **реализација трошкова остварена са 90%**. **Укупни расходи** остварени су у износу **од 201.594.792,53 динара** а што је мање од планираних расхода за 10% односно за 23.641.226,47 динара. У структури остварених расхода, *йословни расходи* заузимају учешће од *96%* док *учешће финансијских и осталих расхода* износи *4%*. Пословни расходи остварени су у оквиру планираног са *87%* и, апсолутно, износе 194.054.757,09 динара. Финансијски расходи представљају *59%* планиране вредности и, апсолутно, износе 92.849,03 динара. Остали расходи остварени су на нивоу од *357%* од планираног износа и, апсолутно,

¹⁴ Преусмеравање средстава у оквиру исте групе конта.

износе 7.447.186,41 динара а што је значај износ него у 2022.години те о истом аспекту пословања треба водити посебно рачуна у наредним пословним годинама.

3.2.3. Приходи

ТАБЕЛА 15: Аналитички приказ групе рачуна прихода, план и реализација у 2023.години

Конто		Реализација пословања на дан	Планске и реализоване вредности на дан 31.12.2023		ИНДЕКС		
1	2	3	4	5	6	7	8
Шифра	Назив	31.12.2022	План	Реализација	4/3	5/4	5/3
Пословни приходи		182.472.872,71	215.827.633,00	193.699.215,12	1,18	0,90	1,06
614000	Прих. од продаје - правна лица	34.678.642,61	37.756.405,00	45.761.431,58	1,09	1,21	1,32
614010	Прих. од продаје - буџ .установе	5.241.116,88	7.581.749,00	5.651.426,00	1,45	0,75	1,08
614100	Прих. од фик.накнаде за п.лица	2.876.492,00	3.871.000,00	3.110.280,00	1,35	0,80	1,08
614011	Приходи од продаје - грађани	90.452.965,13	99.317.250,00	94.896.488,03	1,10	0,96	1,05
614111	Прих. од фик.накнаде за ф.лица	16.536.508,00	19.130.200,00	18.564.052,00	1,16	0,97	1,12
614200	Услуге на дом.тржишту	12.343.452,76	15.550.000,00	8.576.834,39	1,26	0,55	0,69
614210	Водоводни и канализациони прикључак	7.626.666,67	19.904.000,00	6.112.800,00	2,61	0,31	0,80
641000	Донација са наменом	12.717.028,66	12.717.029,00	11.025.903,12	1,00	0,87	0,87
Финансијски приходи		5.087.144,00	6.838.000,00	8.966.279,84	1,34	1,31	1,76
662310	Затезна камата – утужења грађани	1.099,65	150.000,00	154.009,62	136,41	1,03	140,05
662320	Затезна камата (тужбе-правна лица)	1.219,64	85.000,00	0,00	69,69	0,00	0,00
662600	Камата од правних лица	388.852,00	1.100.000,00	1.276.925,00	2,83	1,16	3,28
662610	Камата од грађана	4.688.314,00	5.500.000,00	7.533.737,00	1,17	1,37	1,61
663200	Позитивне курсне разлике	0,00	0,00	0,00	н/п	н/п	н/п
664000	Валутна клаузула	7.658,71	3.000,00	1.608,22	0,39	0,54	0,21
Остали приходи		1.334.058,91	3.660.692,00	2.774.436,60	2,74	0,76	2,08
670600	Добици по основу продаје опреме	0,00	35.100,00	0,00	н/п	0,00	н/п
679200	Наплаћена штета од осигурав.куће	757.551,00	1.380.000,00	891.000,00	1,82	0,65	1,18
679800	Наплаћени тр.тужбе-правна лица	15.900,01	70.000,00	0,00	4,40	0,00	0,00
679810	Наплаћени тр.тужбе-грађани	60.800,64	200.000,00	35.672,20	3,29	0,18	0,59
679900	Приходи по осталим основама	9,33	200,00	37,47	21,44	0,19	4,02
679907	Приход од услуге наплате осигурања	58.069,83	100.000,00	52.308,72	1,72	0,52	0,90
679991	Наплаћен приход из ранијег периода	0,00	150.000,00	0,00	н/п	0,00	н/п
685000	Приход од усклађивања вредности потраживања од купаца	441.728,10	1.725.392,00	1.795.418,21	3,91	1,04	4,06
УКУПНО ЗА ПРИХОДЕ:		188.894.075,62	226.326.325,00	205.439.931,56	1,20	0,91	1,09

3.2.4. Кратка анализа позиција прихода по наменама

У целини посматрано функционисање јавног предузећа, са аспекта прихода у 2023.години, се може оценити као пословање испод нивоа плана, **уз остварење од 91% планираног износа али на вишем нивоу од нивоа укупних остварених прихода из 2022.године и то за 9%**. Наиме, **укупни приходи остварени су у износу од 205.439.931,56 динара** а што је мање од планираних прихода за 9% односно за 20.886.393,44 динара. У структури остварених прихода, пословни приходи заузимају учешће од 94%, финансијски приходи од 4% док учешће осталих прихода износи 1%. У односу на планиране величине, јавно предузеће је код пословних прихода остварило 90%, што апсолутно износи 193.699.215,12 динара, код финансијских прихода 131%,

што апсолутно износи 8.966.279,84 динара, док су остали приходи остварени са 76%, што апсолутно износи 2.774.436,60 динара.

На датим основама са аспекта оставрених расхода по наменама и извора прихода, јавно предузеће је остварило позитиван бруто финансијски резултат од 3.845.139,03 динара односно позитиван нето финансијски резултат од 3.184.762,36 динара. Он је последица чињенице да је јавно предузеће, поред остварења ванредног губитка, као разлику између осталих прихода и осталих расхода, у висини од 4.673 хиљада динара, односно пословног губитка, као разлику између пословних прихода и пословних расхода, у висини од 355 хиљада динара, а што је значајно смањење у односу на пословање из ранијих година, остварило и добитак из активности финансирања у висини од 8.873 хиљада динара, као разлику између финансијских прихода и финансијских расхода. Јавно предузеће је остварило позитиван бруто финансијски резултат чему је највише допринела чињеница да је у извештајном периоду остварен значајан прилив средстава на име прихода од услуга, да је од 01.11.2023.године у примени нови ценовник за воду при чему је у посматраном извештајном периоду фактурисана и значајна количина кубика воде на име блок тарифе која се обрачуна на трострукој цени за 1м³ воде као и да је остварен значајан износ финансијских прихода у односу на износ финансијских расхода.

Генерално посматрано, иако су пословни приходи, као најважнија група прихода, у посматраном извештајном периоду, остварени са значајних 90%, неопходно је да јавно предузеће, поред континуитета у спровођењу политике рационализације трошкова, и даље ради на унапређењу система водоснабдевања, као и да интензивира политику мера за повећање степена наплате потраживања, сходно описаним мерама у Правилнику о критеријумима и мерама наплате и отписа доспелих а ненаплаћених потраживања као и могућности наплате потраживања преко извршитеља а што би допринело повећању прихода на контима групе 685 – Приходи од усклађивања вредности финансијске имовине која се исказује по фер вредности кроз биланс успеха.

4. ПЛАН ЗАРАДА И ЗАПОШЉАВАЊА

4.1. Политика запошљавања

Законом о изменама и допунама закона о буџетском систему („Службени гласник РС”, број 108/13) који је ступио на снагу 7. децембра 2013. године, прописана је **забрана заснивања радног односа са новим лицима** ради попуњавања слободних, односно упражњених радних места, те је дата забрана запошљавања код корисника јавних средстава трајала до 31. децембра 2019. године, а каснијим изменама о допунама поменутог закона иста продужена до 31. децембра 2020. године. Такође, тим Законом прописано је **ограничење броја запослених на одређено време** због повећаног обима посла и лица ангажованих по уговору о делу, уговору о привременим и повременим пословима, преко омладинске и студентске задруге и лица ангажованих по другим основама код корисника јавних средстава, који не може бити већи од 10% укупног броја запослених. Ова одредба ступила је на снагу 1. марта 2014. године. Изузетно, **ново запошљавање и додатно радно ангажовање** (изнад 10%) код корисника јавних средстава могуће је **само уз сагласност тела Владе**, на предлог надлежног министарства, односно другог надлежног органа, **уз претходно прибављено мишљење Министарства финансија**. Законом о изменама и допунама закона о буџетском систему¹⁵ прописано је да се у периоду од 1. јануара 2021. године до 31. децембра 2026. године корисницима јавних средстава дозвољава да без посебних дозвола и сагласности у текућој календарској години приме у радни однос на неодређено време и радни однос на одређено време у својству приправника до 70% укупног броја лица којима је престао радни однос на неодређено време по било ком основу у претходној календарској години (умањен за број новозапослених на неодређено време и одређено време у својству приправника у тој календарској години), док о пријему новозапослених на неодређено време и одређено време у својству приправника изнад тог процента одлучује тело Владе, на предлог надлежног органа, уз претходно прибављено мишљење Министарства.

И током 2023. године јавно предузеће се придржавало горе наведених одредби те је успело да од надлежних институција добије сагласност за запошљавање неопходних радника са циљем обезбеђивања континуитета у појединим сегментима пословања, будући да се благовремено и сваки месец слао прописани ПРМ образац у складу са прописаном процедуром. Јавно предузеће је у 2023. години успело да прими у радни однос на неодређено време 1 ново лице обзиром на одлив запослених током 2022. године који су били радно ангажовани уговором о раду на неодређено време и то у служби одржавања у Бечеју, као дежурног водоинсталатера.

Јавно предузеће организовано је **кроз три сектора**, те се у Табели 16. даје **структура кадровског плана по секторским организационим јединицама** а према подацима из кадровске евиденције.

¹⁵ Закон о буџетском систему ("Сл. Гласник РС", бр. 54/2009, 73/2010, 101/2010, 101/2011, 93/2012, 62/2013, 63/2013 – испр., 108/2013, 142/2014, 68/2015 – др. закон, 103/2015, 99/2016, 113/2017, 95/2018, 31/2019, 72/2019, 149/2020, 118/2021, 138/2022, 118/2021 – др. закон и 92/2023).

ТАБЕЛА 16: Структура запослених по секторима/организационим јединицама

Р. б	Сектор/Организациона јединица	Број систематизованих радних места	Број запослених по кадровској евиденцији на дан 31.12.2022	Број запослених по кадровској евиденцији на дан 31.12.2023 -ПЛАН-	Број запослених по кадровској евиденцији на дан 31.12.2023 -РЕАЛИЗАЦИЈА-
1	СЕКТОР ЗА ПРОИЗВОДНО – ТЕХНИЧКЕ ПОСЛОВЕ	21	37	37	37
2	СЕКТОР ЗА ФИН. КЊИГОВОДСТВЕНЕ ПОСЛОВЕ, НАПЛАТУ ПОТРАЖИВАЊА, НАБАВКУ И ЛОГИСТИКУ	15	13	15	15
3	СЕКТОР ЗА ПРАВНЕ, КАДРОВСКЕ И ОПШТЕ ПОСЛОВЕ	5	5	5	5
4	ТОП МЕНАџМЕНТ	3	2	2	2
	Директор	1	1	1	1
	Технички директор	1	1	1	1
	Интерни ревизор	1	-	-	-
	УКУПНО:	44	57	59	59

4.1.1. Структура запослених

На дан 31.12.2023.године, **запослено је 59 лица**, и то 58 лица на неодређено време и 1 лице на одређено време као изабрано лице на мандат од 4 године. Запослено је 10 жена док процентуално учешће високообразованих радника у укупном броју запослених износи 25%. Просечан број радника за 2023.годину је 59 док је просечан број радника за 2022.годину био 57.

Табела 17. показује да је **доминантно учешће радника са средњим стручним образовањем** у укупном броју запослених. У Табелама 18. и 19., приказана је реализација кадровске структуре по критеријумима „године старости“ и „године радног стажа“.

ТАБЕЛА 17: Приказ кадровске структуре радника по стручној спреми, на дан 31.12.2023.године

Р. б	Квалификациона структура	Година		И Н Д Е К С	
		2022	2023		
		Реализација кадровског плана	Планска кадровска политика после прве измене	Реализација кадровске политике	
1	2	3	4	5	5/4
1	Висока стручна спрема	11	11	11	1
2	Виша стручна спрема	3	4	4	1
3	Висококвалификовани	0	0	0	0
4	Средња стр.спрема	32	34	35	1,02
5	Квалификовани	0	0	0	0
6	Полуквалификовани	10	9	8	0,88
7	Неквалификовани	1	1	1	1
	УКУПНО:	57	59	59	1

ТАБЕЛА 18: Преглед кадровске структуре радника **према годинама старости**, у 2023.години

Године старости	Запослени у 2022	Планирани број запослених у 2023 после прве измене	Реализовани број запослених у 2023	Индекс		
				3/2	4/3	4/2
1	2	3	4	5	6	7
До 30	2	2	2	1,00	1,00	1,00
30 до 40	8	7	7	0,75	1,00	0,88
40 до 50	10	11	11	1,10	1,00	1,10
50 до 60	33	30	31	0,94	1,03	0,94
Преко 60	4	9	8	2,25	0,89	2,00
УКУПНО:	57	59	59	1,04	1,00	1,04

ТАБЕЛА 19: Преглед кадровске структуре радника **према годинама радног стажа**, у 2022.години

Године радног стажа	Запослени у 2022	Планирани број запослених у 2023 после прве измене	Реализовани број запослених у 2023	Индекс		
				3/2	4/3	4/2
1	2	3	4	5	6	7
До 5	1	1	0	1,00	0,00	0,00
5 до 10	3	3	4	0,67	1,33	1,33
10 до 15	12	14	14	1,17	1,00	1,17
15 до 20	5	4	4	0,80	1,00	0,80
20 до 25	4	5	6	1,25	1,20	1,50
25 до 30	4	5	3	1,25	0,60	0,75
30 до 35	12	10	11	0,83	1,10	0,92
Преко 35	16	17	17	1,13	1,00	1,06
УКУПНО:	57	59	59	1,04	1,00	1,04

Дакле, **остварено је 100% кадровског плана**, при чему је **највише радника старости између 50 и 60 година односно највише радника са радним стажом преко 35 година**. Посебна напомена се даје у правцу да је јавно предузеће, ради одржавања целокупне функционалности пословања, и током 2023.године ипак морало да користи услуге регрутовања кадрова преко агенција које се баве уступањем радне снаге (привремено запошљавање-лизинг радника).

4.1.2. Динамика запошљавања

Динамика кретања запослених **обухвата одлазак 1 запосленог радника у току 2023.године и пријем 3 нова радника**. Основ кретања запослених дат је у наредној табели, кроз Прилог број 10.¹⁶

¹⁶ Прва измена Програма пословања за 2023.годину.

ТАБЕЛА 20: Динамика кретања запослених у јавном предузећу „Водоканал“ Бечеј у 2023.години

Р. б.	Основ одлива/пријема кадрова	Број запослених реализација	Р. б.	Основ одлива/пријема кадрова	Број запослених реализација
1.	Стање на дан 31.12.2022	57	1.	Стање на дан 30.06.2023	58
2.	Одлив кадрова у периоду 01.01.-31.03.2023		2.	Одлив кадрова у периоду 01.07.-30.09.2023	
3.	Пријем кадрова у периоду 01.01.-31.03.2023		3.	Пријем кадрова у периоду 01.07.-30.09.2023	
	Заснивање радног односа уговором о раду на неодређено време у складу са чланом 27к., став 1., Закона о буџетском систему	2			
4.	Стање на дан 31.03.2023		4.	Стање на дан 30.09.2023	58
Р. б.	Основ одлива/пријема кадрова	Број запослених реализација	Р. б.	Основ одлива/пријема кадрова	Број запослених реализација
1.	Стање на дан 31.03.2023	59	1.	Стање на дан 30.09.2023	58
2.	Одлив кадрова у периоду 01.04.-30.06.2023		2.	Одлив кадрова у периоду 01.10.-31.12.2023	
	Смрт радника	1			
3.	Пријем кадрова у периоду 01.04.-30.06.2023		3.	Пријем кадрова у периоду 01.10.-31.12.2023	
				Заснивање радног односа на неодређено време на основу закључка Комисије за давање сагласности за ново запошљавање и додатно радно ангажовање код корисника јавних средстава, број 112-5495/2023 од 28.06.2023.године	1
4.	Стање на дан 30.06.2023	58	4.	Стање на дан 31.12.2023	59

4.2. План зарада и накнада зарада

На име **брuto зарада** (БТ1 односно нето зарада увећана за порезе и доприносе на терет запосленог) **исплаћено је 67.667.600,00 динара**, што је у оквиру планираног износа у годишњем Програму пословања за 2023.годину од **71.930.036,00 динара**, и исто је приказано у Табели 21.

ТАБЕЛА 21: Динамика исплате бруто зарада (БТ1) по месецима за 2023.годину

Месец	Укупна маса за зараде		Индекс	Укупан број запослених који је примио зараду		Индекс
	План након прве измене	Реализација		Кадровска евиденција	Реализација	
јануар	5.815.169	5.471.756	0,94	59	56	0,97

фeбpуap	5.772.689	5.420.509	0,94	59	57	0,97
мapт	6.037.103	5.740.076	0,95	59	57	0,97
aпpил	5.777.932	5.520.124	0,96	59	57	0,97
мaј	6.248.573	5.852.469	0,94	59	57	0,97
јун	5.932.372	5.805.448	0,98	59	57	0,97
јул	5.837.697	5.557.102	0,95	59	57	0,97
aвгyст	6.059.914	5.841.857	0,96	59	57	0,97
ceптeмбap	5.850.827	5.535.847	0,95	59	57	0,97
oктoбap	6.007.238	5.610.662	0,93	59	57	0,97
нoвeмбap	6.023.915	5.745.278	0,95	59	58	0,98
дeцeмбap	6.566.607	5.566.472	0,85	59	57	0,97
УКУПНО	71.930.036	67.667.600	0,94	708	684	0,97

Дакле, план исплате зарада за 2023.годину остварен је са 94%. Просечна бруто зарада (БТ1) за децембар износи 96.962.07 динара што је мање од републичког просека за децембар који износи 130.405,00 динара. Предвиђене масе зарада за старозапослене раднике, новозапослене раднике и пословодство исплаћивале су се у складу са планираним износима што показује Табела 22.

У складу са прописаним прилозима Програма пословања за 2023.годину, у наставку се даје реализација Прилога број 11.

Прилог број 11

ТАБЕЛА 22: Исплаћена маса за зараде, број радника за исплату зараде и просечна зарада по месецима за 2023.годину¹⁷

Месец	УКУПНО			СТАРОЗАПОСЛЕНИ			НОВОЗАПОСЛЕНИ			ПОСЛОВОДСТВО				
	Исплаћена маса зарада бруто II	Просечна зарада	Број запослених	Планирана маса зарада бруто II након прве измене	Исплаћена маса зарада бруто II	Просечна зарада	Број запослених	Планирана маса зарада бруто II након прве измене	Исплаћена маса зарада бруто II	Просечна зарада	Број запослених	Планирана маса зарада бруто II након прве измене	Исплаћена маса зарада бруто II	Просечна зарада
I 56	6.300.726	112.513	53	6.309.565	5.894.775	111.222	2	186.417	184.397	92.199	1	258.336	221.554	221.554
II 57	6.241.716	109.504	54	6.256.582	5.836.742	108.088	2	187.895	186.102	93.051	1	260.501	218.872	218.872
III 57	6.609.698	115.960	54	6.547.290	6.188.807	114.608	2	204.331	201.412	100.706	1	260.475	219.479	219.479
IV 57	6.356.422	111.516	54	6.245.980	5.955.664	110.290	2	185.193	182.621	91.311	1	279.895	218.137	218.137
V 57	6.739.118	118.230	54	6.751.112	6.313.237	116.912	2	206.366	203.539	101.770	1	300.240	222.342	222.342
VI 57	6.684.973	117.280	54	6.456.417	6.266.574	116.048	2	198.353	196.402	98.201	1	235.680	221.997	221.997
VII 57	6.399.003	112.263	54	6.350.243	5.986.049	110.853	2	193.994	191.519	95.760	1	236.249	221.435	221.435
VIII 57	6.726.898	118.016	54	6.594.949	6.300.357	116.673	2	207.365	205.178	102.589	1	236.276	221.363	221.363

¹⁷ Подаци након прве измене Програма пословања за 2024.годину.

I I I															
X 5 7	6.374.528	111.834	5 4	6.354.795	5.964.643	110.456	2	204.610	189.156	94.578	1	236.330	220.729	220.729	
X 5 7	6.460.677	113.345	5 4	6.413.822	6.042.707	111.902	2	327.310	196.366	98.183	1	236.276	221.604	221.604	
X I 5 8	6.615.688	114.064	5 4	6.432.296	6.096.033	112.890	3	327.906	211.757	99.081	1	236.574	222.412	222.412	
X I I 5 7	6.409.792	112.452	5 3	7.037.431	5.897.284	111.270	3	352.620	236.471	96.843	1	237.062	221.978	221.978	
З Б И Р 6 8 4	77.919.239	113.917	6 4 6	77.750.482	72.742.872	112.605	2 6	2.782.360	2.522.186	97.095	1 2	3.013.894	2.651.902	220.992	
П р о с е к 5 7	113.917	н/п	5 4	119.985	112.605	н/п	2	115.932	97.095	н/п	1	251.158	220.992	н/п	

Укупно исплаћена маса за зараде са порезима и свим доприносима износи 77.919.239 динара док је Програмом пословања за 2023.годину предвиђена маса у висини од 83.546.738 динара те је политика зарада и са овог аспекта остварена са **93%**. Појединачно гледано, **маса за зараде за старозапослене раднике** исплаћена је у висини од 72.742.872 динара што износи **93%** планиране масе од 77.750.482 динара. Планирана **маса за новозапослене раднике** износи 2.782.360 динара при чему је исплаћено 2.522.186 динара односно **90%** док је, са друге стране, **маса за пословодство** планирана у износу од 3.013.894 динара а исплаћена је у висини од 2.651.902 динара а што представља **87%** планираног.

У Прилогу број 11а приказан је распон зарада на основу утврђених коефицијената а према уговорима о раду.

Прилог број 11А

ТАБЕЛА 22А: Распон исплаћених и планираних зарада

		План		Реализација	
		Бруто 1	Нето	Бруто 1	Нето
Запослени без пословодства	Најнижа појединачна зарада	78.024	56.866	76.378	55.712
	Највиша појединачна зарада	157.560	112.621	167.824	119.816
	Просечна зарада	117.792	84.744	95.852	69.335
Пословодство	Најнижа појединачна зарада	202.910	144.411	189.437	134.967
	Највиша појединачна зарада	258.493	183.375	193.150	137.570
	Просечна зарада	230.702	163.893	192.208	136.909

Планирани распон између највише и најниже појединачне зараде код запослених износи 2,02 код бруто 1 зараде односно 1,98 код нето зараде док је дати а реализовани распон утврђен на нивоу од 2,20 код бруто 1 зараде односно 2,15 код нето зараде.

Планирани распон између највише и најниже појединачне зараде код пословодства износи 1,27 код бруто 1 зараде односно 1,27 код нето зараде док је дати а реализовани распон утврђен на нивоу од 1,02 код бруто 1 зараде односно 1,02 код нето зараде.

Дакле, приказани распони зарада, у бруто 1 и нето износу, као и просечне зараде, у складу су са планираним величинама односно у посматраном извештајном периоду није било значајнијих одступања.

4.2.1. Трошкови запослених

Издаци на **име зарада** (у бруто и нето износу), **отпремнина** за одлазак у пензију и накнада на име **солидарне помоћи** исплаћивали су се у износима предвиђеним Програмом пословања за 2023.годину. Благовремено су се исплаћивале и **накнаде члановима Надзорног одбора**, такође у оквиру планираног. На име **јубиларних награда** исплаћено је 464.930 динара, и то за 6 радника по 10 година радног стажа, појединачно. Такође, радницима се исплаћивао **путни трошак** за превоз на посао и са посла у висини од 3.136.092 динара. У оквиру политике зарада, јавно предузеће је исплаћивало **средства на име ангажовања радника преко Агенције за привремено запошљавање** у складу са износима који су, пре датог прекорачења, повећани на основу преумеравања одобрених а нереализованих средстава у оквиру исте групе рачуна. Детаљнија аналитика трошкова запослених дата је у Табели 24.

Прилог број 7

ТАБЕЛА 24: Трошкови запослених након прве измене Програма пословања за 2023.годину

Р.б.	Трошкови запослених	Реализација	План 2023	Реализација	Индекси		
		2022		2023	4/3	5/4	5/3
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Маса НЕТО зарада (зарада по одбитку припадајућих пореза и доприноса на терет запосленог)	44.843.210	51.960.163	48.916.333	1,16	0,94	1,09
2	Маса БРУТО 1 зарада (зарада са припадајућим порезом и доприносима на терет запосленог)	62.099.958	71.930.036	67.667.599	1,16	0,94	1,09
3	Маса БРУТО 2 зарада (зарада са припадајућим порезом и доприносима на терет послодавца без чланарине Привредној комори Војводине)	72.129.101	83.546.738	77.919.240	1,16	0,93	1,08
4	Број запослених по кадровској евиденцији - УКУПНО*	57	59	59	1,04	1,00	1,04
	на неодређено време (укључујући и директора)	56+1	58+1	58+1	1,00	1,00	1,00
	на одређено време	0	0	0	н/п	н/п	н/п
5	Накнаде по уговору о делу	0	200.000	0	н/п	0,00	н/п
6	Број прималаца накнаде по уговору о делу	0	1	0	н/п	0,00	н/п
7	Накнаде по ауторским уговорима	0	0	0	н/п	н/п	н/п
8	Број прималаца накнаде по ауторским уговорима	0	0	0	н/п	н/п	н/п
9	Накнаде по уговору о ППП	0	0	0	н/п	н/п	н/п
10	Број прималаца накнаде по уговору о ППП	0	0	0	н/п	н/п	н/п
11	Накнаде физичким лицима по основу осталих уговора	0	0	0	н/п	н/п	н/п
12	Број прималаца накнаде по основу осталих уговора	0	0	0	н/п	н/п	н/п
13	Накнаде члановима скупштине	0	0	0	н/п	н/п	н/п
14	Број чланова скупштине	0	0	0	н/п	н/п	н/п
15	Накнаде члановима надзорног одбора	1.592.110	1.593.750	1.574.074	1,00	0,99	0,99
16	Број чланова надзорног одбора	3	3	3	1,00	1,00	1,00
17	Накнаде члановима Комисије за ревизију	0	0	0	н/п	н/п	н/п

18	Број чланова Комисије за ревизију	0	0	0	н/п	н/п	н/п
19	Превоз запослених на посао и са посла	2.635.562	3.600.000	3.136.092	1,37	0,87	1,19
20	Дневнице на службеном путу	125.142	100.000	0	0,80	0,00	0,00
21	Накнаде трошкова на службеном путу	0	60.000	822	н/п	0,01	н/п
22	Отпремнина за одлазак у пензију	653.011	791.238	0	1,21	0,00	0,00
23	Број прималаца отпремнине	2	2	0	1,00	0,00	0,00
24	Јубиларне награде	778.233	487.200	464.930	0,63	0,95	0,60
25	Број прималаца јубиларне награде	9	6	6	0,67	1,00	0,67
26	Смештај и исхрана на терену	0	0	0	н/п	н/п	н/п
27	Помоћ радницима и породици радника	241.035	720.000	533.344	2,99	0,74	2,21
28	Стипендије	0	0	0	н/п	н/п	н/п
29	Остале накн. трошкова запосленима и осталим физичким лицима	7.812.020	7.642.656	8.169.655	0,98	1,07 ¹⁸	1,05
30	Трошкови стручног усавшавања запослених	0	250.000	26.604	н/п	0,11	н/п

4.2.2. Накнаде члановима Надзорног одбора

Накнада за Надзорни одбор исплаћује се на основу Решења о именовању чланова и председника Надзорног одбора од стране Оснивача, под бројем I 02-64/2022, од дана 09.09.2022.године за члана из реда запослених, односно под бројем I 02-86/2019 од дана 21.08.2019.године за председника и другог члана. Према датим решењима, **укупна месечна нето накнада износи 85.000,00 динара.**

Прилог број 12

ТАБЕЛА 25: Обрачун и исплата **брutto** накнада Надзорном одбору у 2023.години

МЕСЕЦ	ИСПЛАЋЕНА НАКНАДА У 2022.ГОДИНИ	ПЛАНИРАНА НАКНАДА У 2023.ГОДИНИ	ИСПЛАЋЕНА НАКНАДА У 2023.ГОДИНИ	ИНДЕКС (кол.4/ кол.3)
1	2	3	4	5
ЈАНУАР	132.813	132.811	131.173	0,99
ФЕБРУАР	132.812	132.814	131.173	0,99
МАРТ	132.813	132.811	131.173	0,99
АПРИЛ	132.812	132.814	131.173	0,99
МАЈ	132.813	132.811	131.173	0,99
ЈУН	132.812	132.814	131.173	0,99
ЈУЛ	132.813	132.811	131.173	0,99
АВГУСТ	132.812	132.814	131.173	0,99
СЕПТЕМБАР	132.813	132.811	131.173	0,99
ОКТОБАР	132.812	132.814	131.173	0,99
НОВЕМБАР	132.812	132.811	131.172	0,99
ДЕЦЕМБАР	131.173	132.814	131.172	0,99
УКУПНО	1.592.110	1.593.750	1.574.074	0,99

¹⁸ Преусмеравање средстава у оквиру исте групе рачуна.

ТАБЕЛА 25А: Обрачун и исплата **нето** накнада Надзорном одбору у 2023.години

МЕСЕЦ	ИСПЛАЋЕНА НАКНАДА У 2022.ГОДИНИ	ПЛАНИРАНА НАКНАДА У 2023.ГОДИНИ	ИСПЛАЋЕНА НАКНАДА У 2023.ГОДИНИ	ИНДЕКС (кол.4/ кол.3)
1	2	3	4	5
ЈАНУАР	85.000,00	85.000,00	85.000,00	1,00
ФЕБРУАР	85.000,00	85.000,00	85.000,00	1,00
МАРТ	85.000,00	85.000,00	85.000,00	1,00
АПРИЛ	85.000,00	85.000,00	85.000,00	1,00
МАЈ	85.000,00	85.000,00	85.000,00	1,00
ЈУН	85.000,00	85.000,00	85.000,00	1,00
ЈУЛ	85.000,00	85.000,00	85.000,00	1,00
АВГУСТ	85.000,00	85.000,00	85.000,00	1,00
СЕПТЕМБАР	85.000,00	85.000,00	85.000,00	1,00
ОКТОБАР	85.000,00	85.000,00	85.000,00	1,00
НОВЕМБАР	85.000,00	85.000,00	85.000,00	1,00
ДЕЦЕМБАР	85.000,00	85.000,00	85.000,00	1,00
УКУПНО	1.020.000,00	1.020.000,00	1.020.000,00	1,00

Како јавно предузеће нема, у својој организационој структури, Комисију за ревизију нити је у обавези према члану 55., став 1., Закона о јавним предузећима („Сл. Гласник РС”, број 15/2016 и 88/2019) да формира Комисију за ревизију, **Прилог број 13** прилаже се као непопуњен односно није део овог извештаја.

5. ПЛАН ИНВЕСТИЦИЈА

У посматраном извештајном периоду, јануар-децембар 2023.године, код капиталних инвестиција које се финансирају из виших нивоа извора финансирања (општина Бечеј и Покрајински секретаријат за пољопривреду, водопривреду и шумарство), динамика реализације инвестиционог плана јавног предузећа се одвијала на следећи начин:

-код инвестиције под редним бројем 1 – „**Изградња бунара Б-0/3 и Б-0/4 у Бечеју**“ спроведен је и окончан поступак јавне набавке у складу са Законом о јавним набавкама („Сл.Гласник РС“ број 91/2019) закључивањем уговора на износ од 26.772.956,00 динара без ПДВ-а те је у извештајном периоду, од јануара до децембра, примљен авансни рачун у висини од 8.032 хиљаде динара и исплаћен из средстава обезбеђених у буџету Оснивача односно примљена је и окончана ситуација и висини од 18.541 хиљада динара која је, такође, исплаћена из буџета Оснивача,

-код инвестиције под редним бројем 9 – „**Ревитализација бунара**“ извршена је ревитализација 4 бунара и то једног бунара у Бечеју и 3 бунара у насељеним местима.

Са становишта реализације инвестиционог плана, јавно предузеће је, **у посматраном извештајном периоду, јануар-децембар 2023.године, финансирао набавке које су предвиђене Инвестиционим планом, из сопствених средстава,** и то:

-код инвестиције под редним бројем 18 – „**Бунарске пумпе**“ извршена је набавка исте у висини од 367 хиљада динара,

-код инвестиције под редним бројем 19 – „**Пумпа за отпадну воду**“ извршена је набавка исте у висини од 288 хиљада динара, и

-код инвестиције под редним бројем 24 – „**Фреквентни регулатори за бунаре**“ извршена је набавка дела планиране количине регулатора у висини од 182 хиљаде динара, из сопствених средстава.

Наиме, приказани су износи који су плаћени по основу истављених фактура или склопљених уговора а што чини **15% планираног износа**, у посматраном извештајном периоду. Даље, у посматраном извештајном периоду дошло је до **промене у инвестиционом плану** будући да је, кроз прву измену Програма пословања за 2023.годину, код инвестиције под редним бројем 26 – „Пројекат примењених хидрогеолошких истраживања, годишњи извештај о резултатима геолошких истраживања и завршни извештај о резултатима геолошких истраживања на изворишту у Бечеју“ измењен износ набавке са 250 на 460 хиљада динара односно да је додата нова инвестиција под редним бројем 30 – „Пројекат примењених хидрогеолошких истраживања, годишњи извештај о резултатима геолошких истраживања и завршни извештај о резултатима геолошких истраживања на изворишту у Бачком Градишту“ чија је вредност 440 хиљада динара. Друга промена инвестиционог плана учињена је кроз другу измену Програма пословања за 2023.годину када је измењен назив инвестиције под редним бројем 5 на „Изградња магистралних водова водоводне мреже у Бачком Петровом Селу“ и вредност на 87.775 милиона динара.

6. ЗАДУЖЕНОСТ

6.1. Кредитна задуженост

Јавно предузеће није имало дугорочних кредита за инвестиције у 2023.години осим **обавезу према лизинг кући** за теретно возило мини багер марке „Wacker Neuson“, за теретно возило камион кипер марке „Ivesco“ и за путничко возило марке “Шкода” ради извођења радова за прикључење објекта на водоводну и канализациону мрежу односно за извођење интервенција које јавно предузеће налази на тржишту, а то су углавном различите врсте земљаних и хидротехничких радова. Исплате, приказане у Табели 26, су се вршиле у оквиру потписаних планова отплате финансијског лизинга за извештајни период.

Прилог број 14

ТАБЕЛА 26: Домаћи кредитори – финансијски лизинг

у еврима

ОПИС	НАЗИВ ЛИЗИНГ КУЋЕ	ИЗНОС ЛИЗИНГА	ПЕРИОД ЛИЗИНГА	АНАЛИТИКА ОБАВЕЗА			РЕАЛИЗАЦИЈА ОБАВЕЗА У 2023.ГОДИНИ			АНАЛИТИКА ОБАВЕЗА		
				СТАЊЕ НА ДАН 01.01.2023			СТАЊЕ НА ДАН 31.12.2023					
				Отплата	Камата	Укупно	Отплата	Камата	Укупно	Отплата	Камата	Укупно
Набавка теретног возила - мини багер	"Sogelease Srbija" доо, Београд	33.037,04	2019-2023	2.734,95	27,89	2.762,84	2.734,95	27,89	2.762,84	0,00	0,00	0,00
Набавка теретног возила - камион кипер	"Sogelease Srbija" доо, Београд	38.296,45	2019-2024	10.094,74	290,31	10.385,05	9.299,73	286,47	9.586,20	795,01	3,84	798,85
Набавка путничког возила	„Raiffasen“ лизинг доо, Београд	10.217,28	2021-2025	5.681,90	278,18	5.960,08	2.370,65	183,67	2.554,32	3.311,25	94,51	3.405,76

7. ПЛАНИРАНА ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА ЗА НАБАВКУ ДОБАРА, УСЛУГА И РАДОВА ЗА ОБАВЉАЊЕ ДЕЛАТНОСТИ, ТЕКУЋЕ И ИНВЕСТИЦИОНО ОДРЖАВАЊЕ И СРЕДСТВА ЗА ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ

7.1. План набавки односно план јавних набавки

Јавно предузеће је спровело **12 поступака** јавних набавки током 2023.године од 14 планираних поступака. Вредност уговорених набавки по врсти односно реализација Прилога број 15 из Програма пословања за 2023.годину, а који се односи на набавке јавног предузећа, дата је у наредној табели.

Прилог број 15

ТАБЕЛА 28: Извештај о извршењу плана јавних набавки за 2023.годину након друге измене Програма пословања за 2023.годину

Р.број / партија	КОНТО	НАЗИВ	Процењена вредност (динара)	Врста поступка	Добављач	Датум закључења уговора	Уговорена вредност без ПДВ-а
ДОБРА							
1.	513300	Електрична енергија	41.712.000	отворени /оквирни споразум	ЈП ЕПС огранак ЕПС Снадбевање Београд	16.3.2023	41.712.000
2.	511000	Набавка водомера	3.000.000	отворени /оквирни споразум	„Delta nova watermeters“ доо, Нови Сад	14.2.2023	3.000.000
3.	511000	Набавка материјала за водовод и канализацију	7.000.000	отворени /оквирни споразум	Заједничка понуда: "Армекс" доо, Жабаљ (Носилац посла) и "Унипрогрес" доо, Рума	20.2.2023	7.000.000
4.		Гориво	6.000.000				6.000.000
П1	513003	П1 - Еуро-дизел	4.000.000	отворени	Милетић комерц доо, Шалудовац	12.12.2023	4.000.000
П3	513000	П2 - Бензин	2.000.000	отворени	Лукоил Србија ад, Београд	27.12.2023	2.000.000
5.	023002	Систем за даљинско читавање водомера	2.000.000	отворени	Није расписана набавка		
6.	023110	Теретно доставно возило путем финансијског лизинга	1.800.000	отворени	Није расписана набавка		
УСЛУГЕ							
7.	550900	Анализа воде	3.500.000	отворени	Институт за јавно здравље Војводине, Нови Сад	13.3.2023	3.480.760
8.	532011	Услуге одржавања опреме за дезинфекцију	2.000.000	преговарачки поступак без објављивања позива	„Сигма“ доо, Црвенка	19.6.2023	1.993.376
9.		Одржавање возила и механизације					
	532013	П1 - одржавање путничких возила	550.000	отворени /оквирни споразум	Кнежев група доо, Бечеј	31.7.2023	550.000
	532000	П2 - одржавање теретних возила и радних машина	2.600.000	отворени /оквирни споразум	Кнежев група доо, Бечеј	30.8.2023	2.600.000
10.	552000	Услуге осигурања	1.900.000	отворени	"Дунав осигурање" доо, Београд	13.7.2023	1.805.396
11.	540000	Ревитализација бунара	3.000.000	отворени	QH Remont 2020 doo, Госпољинци	27.3.2023	2.596.740

12.	550803	Услуге регрутовања кадрова	8.283.656	отворени	ИКП систем доо, Београд	28.2.2023	8.283.656
13.	550700	Одржавање софтвера	1.440.000	преговарачки поступак без објављивања позива	Инфо Софт доо, Београд	25.12.2023	1.369.980
РАДОВИ							
14.	495133	Изградња магистралних водова водоводне мреже у Бачком Петровом Селу	87.774.985	отворени	Енергу ЛТД, Нови Сад	22.2.2024	87.768.228

Сви поступци су спроведени регуларно те је **закључено 9 уговора и 5 оквирних споразума у укупној вредности 168.160.136,67 динара**. Вредност тих уговора по врсти предмета набавке дата је у Табели 29.

ТАБЕЛА 29: Вредност уговорених набавки по врсти, за 2023.годину

Врста предмета набавке	Планске вредности (динара)	Вредност закључених уговора (динара)	Број закључених уговора-оквирних споразума	% извршења плана
-добра	61.512.000	57.712.000	2-3	93
-услуге	23.273.656	22.679.909	6-2	97
-радови	87.774.986	87.768.228	1-0	99
Укупно	172.560.642	168.160.137	14	97

Што се тиче **набавки на које се Закон о јавним набавкама не примењује**, сходно одредбама члана 27. и члана 12. Закона о јавним набавкама ("Сл.Гласник РС број 91/2019 и 92/2023), јавно предузеће се такође кретало у оквирима планираних износа те је у складу са законским одредбама окачило Извештај о изузетим набавкама у којем су таксативно наведени основи изузећа а како је приказано у наредној табели:

ТАБЕЛА 30: Вредност изузетих набавки по врсти, за 2023.годину

Р.БРОЈ	ОСНОВИ ИЗУЗЕЋА	ВРСТА ПРЕДМЕТА НАБАВКИ	УГОВОРЕНА/РЕАЛИЗОВАНА ВРЕДНОСТ БЕЗ ПДВ-А	УГОВОРЕНА/РЕАЛИЗОВАНА ВРЕДНОСТ СА ПДВ-ОМ
1.	члан 27., став 1., тачка 1	добра	6.182.376,26	7.168.089,08
		услуге	7.263.168,47	8.505.960,54
		радови	154.500,00	185.400,00
2.	члан 27., став 1., тачка 3	услуге	2.334.916,67	2.801.901,00
3.	члан 12., став 1., тачка 11	добра	675.556,60	743.990,17
		услуге	319.151,75	372.352,10
4.	члан 12., став 1., тачка 4., подтачка 2-3	услуге	1.440.000,00	1.728.000,00
5.	члан 12., став 1., тачка 1	услуге	10.440,00	12.528,00
		УКУПНО	18.380.109,75	21.518.220,89

7.2. Средства посебне намене

Сагласно Смерницама за израду годишњег програма пословања за 2023.годину, јавно предузеће **није планирало односно одобравало средства на име донација и спонзорства** током 2023.године те се издаци на име средстава посебне намене односе на трошкове репрезентације и рекламе што се види у Табели 31.

Прилог број 17

ТАБЕЛА 31: Средства посебне намене

Р. б р.	Позиција	Реализација у 2022.години	Планирано за 2023.годину	Реализација у 2023.години	у динарима Индекс		
					4/3	5/4	5/3
1.	Спонзорство	-	-	-	-	-	-
2.	Донације	-	-	-	-	-	-
3.	Хуманитарне активности	-	-	-	-	-	-
4.	Спортске активности	-	-	-	-	-	-
5.	Репрезентација	256.095	285.000	244.164	1,11	0,86	0,95
6.	Реклама и пропаганда	581.583	900.000	545.253	1,55	0,61	0,94
7.	Остало	80.500	0	0	0,00	н/п	0,00

Збирно посматрано, утрошена средства за посебне намене, у висини 789 хиљада динара, представљају 67% остварења планираног износа средстава за 2023.годину. У односу на 2022.годину, утрошена средства за репрезентацију (набавка кафе, воде, сокова, чаја и сл.) и рекламу (оглашавање у локалним новинама и Службеном Гласнику РС) су мања за 14% .

8. ПОЛИТИКА ЦЕНЕ

Политика цена је једна од значајних фактора у пословању јавног предузећа. У наставку се даје табеларни приказ кретања цена у периоду од 2006.године до 2023.године.

ТАБЕЛА 32: Приказ кретања цене пијаће воде и цене одвођења и пречишћавања отпадних вода, без ПДВ-а, у периоду 2006-2023

у динарима

Период	ДОМАЋИНСТВА				ПРИВРЕДА				Б.УСТАНОВЕ				% увећања
	Вода	Кан.	Преч.	Σ	Вода	Кан.	Преч.	Σ	Вода	Кан.	Преч.	Σ	
2006	26,23	9,83	13,11	49,17	78,69	29,51	39,34	147,54	41,53	14,21	18,58	74,32	9,3
2007	28,20	10,57	14,09	52,86	84,59	31,72	42,29	158,60	44,64	15,28	19,97	79,89	7,5
2008	29,89	11,20	14,94	56,03	89,67	33,62	44,83	168,12	47,32	16,20	21,17	84,69	6
01.01.09	32,28	12,10	16,13	60,51	98,84	36,31	48,42	183,57	51,11	17,50	22,86	91,46	8
01.06.10	34,22	12,83	17,10	64,15	102,65	38,49	51,33	192,47	54,18	18,55	24,23	96,96	6
01.04.11	36,20	13,57	18,09	67,86	102,65	38,49	51,33	192,47	54,18	18,55	24,23	96,96	5
01.01.12	Није било повећања цена												
01.05.13	40,00	14,90	19,90	74,80	112,92	42,34	56,46	211,72	59,60	20,41	26,65	106,66	10
01.01.14	Није било повећања цена												
01.01.15	Није било повећања цена												
01.01.16	Није било повећања цена												
01.01.17	44,00	16,39	21,89	82,28	107,27	40,22	53,64	201,13	59,60	20,41	26,65	106,66	+10/-5
01.01.18	Није било повећања цена												
01.01.19	Није било повећања цена												
01.10.20	48,40	18,03	24,08	90,51	107,27	40,22	53,64	201,13	62,58	21,44	27,98	112,00	+10/+5/+30,91
01.01.21	Није било повећања цена												
01.05.22	63,00	24,00	31,00	118,00	107,27	40,22	53,64	201,13	75,00	26,00	34,00	135,00	+30/+20/+39
01.11.23	76,00	29,00	37,00	142,00	110,00	42,00	55,00	207,00	86,00	30,00	40,00	136,00	+20/+15/+3

У **2011.години**, јавно предузеће је добило сагласност за повећање цена које се односе само на категорију домаћинства, док током **2012.године** није било повећања ни цене воде ни цене одвођења и пречишћавања отпадних вода, ни за једну категорију потрошача. У **2013.години** повећање цена од десет процената усвојено је одлуком Управног одбора, број 390/а, дана 05.04.2013.године а након чега је Председник општине Бечеј дао сагласност Решењем број II-023-71/2013, дана 30.04.2013.године. Такође, вршена је корекција цена за услуге према трећим лицима на име поправки водоводне инсталације, земљаних радова за извођење нових прикључака и изградњу водовода и канализације, ископавања и нивелације терена багером и сл. Цене су у 2013.години смањене у односу на исте које су се примењивале у 2012. години. Корекцију цена Управни одбор је усвојио 25.03.2013. године, доношењем одлуке број 345, а након чега је Председник општине Бечеј дао сагласност Решењем број II-023-71/2013, дана 30.04.2013.године. Сагласно Фискалној стратегији за 2014-ту годину са пројекцијама за 2015-ту годину и 2016-ту годину, јавно предузеће је Програмом пословања за 2014. годину дефинисало повећање цена за 5,5%, такође, за све категорије потрошача. Међутим, није дошло до њиховог повећања **током 2014. године**. Програмом пословања за **2015.годину** јавно предузеће је предвидело повећање и проширење ценовника за услуге према трећим лицима као и повећање цена за пијаћу воду, одвођење и пречишћавање отпадних вода али само за домаћинства, како би се изједначио њихов ниво са нивоом цена за привреду, сагласно Закону о комуналним делатностима („Сл. гласник РС“ број 88/2011, 104/2016 и 95/2018). Пројектовани почетак примене нових цена био је планиран за 01.04.2015.године али није дошло до њиховог повећања.

Не усвајањем предлога о повећању цена у 2014.години, јавно предузеће је **ускраћено за приближно 4.500 хиљада динара прихода од продаје** односно остварен је мањи проценат реализације плана прихода за 3%. Не усвајањем предлога о повећању цена у 2015.години, јавно предузеће је **ускраћено за приближно 3.419 хиљада динара прихода од продаје** односно остварен је мањи проценат реализације плана прихода за 5%.

И у **2016.години** јавно предузеће је остало при ставу о потреби повећања цена водоснабдевања, али и даље само за категорију домаћинства. Пројекција повећања полази од основице од 40,00 динара те стопе увећања од 4,5%, узимајући у обзир раст цена инпута (првенствено се мисли на електричну енергију), законске одредбе о благовременом изједначавању цена, као и чињеницу о не повећању цене воде од 01.05.2013.године а којим би се реализовале потребе обезбеђивања сопствених средстава како за улагања у текуће одржавање система снабдевања пијаћом водом и одвођења отпадних вода тако и за улагања у капиталне инвестиције. Након усвајања Програма пословања за 2016.годину, јавно предузеће је сачинило предлог повећања цене пијаће воде и цена услуга према трећим лицима, и исти упутило Оснивачу на давање сагласности. Међутим, ни током 2016.године цене се нису мењале, а што је приказано у Табели 32. Наиме, сваким неповећањем цена губи се одређени део пословних прихода а што се у посматраном периоду десило у пет година. На основу решења Председника општине Бечеј о давању сагласности на корекцију цена, број II 38-6/2016.године, од дана 22.12.2016.године, јавно предузеће је, од **01.01.2017.године**, почело да примењује нови ценовник, и то тако што су цене воде, канализације и фиксне накнаде за домаћинства увећане за 10%, цене воде и канализације за привреду смањене за 5% док се цене воде и канализације за буџетске установе нису мењале. Током **2018.године** није било промена у оквиру ценовне политике, као ни током 2019.године. Такође, на основу решења Председника општине Бечеј о давању сагласности на корекцију цена, број II 023-78/2020, од дана 30.09.2020.године, јавно предузеће је, од **01.10.2020.године**, почело да примењује нови ценовник, и то тако што су цене воде, канализације, пречишћавања за домаћинства у Бечеју увећане за 10%, цене воде, канализације и пречишћавања за установе увећане за 5%, цене воде у насељеним местима увећане за 5%, фиксна накнада за домаћинста увећана за 31%, док се цене за привреду нису мењале. Са друге стране, у **2021.години** није било промена у ценовнику. Током извештајне 2022.године, јавно предузеће је, од **01.05.2022.године**, почело да примењује нови ценовник, и то тако што су цене воде, канализације, пречишћавања за домаћинства у Бечеју увећане за 30%, цене воде, канализације и пречишћавања за установе увећане за 20%, фиксна накнада за домаћинста увећана за 39%, цена техничке воде у насељеним местима је увећана за 30% док се цене за привреду нису мењале.

Ценовник, који је почео да се примењује од 01.05.2022.године, јавно предузеће је формирало на основу трошкова и важећих цена инпута будући да су се, током 2021.године, скоро сви трошкови јавног предузећа повећали од 20% до 100% што је последица светске пандемија вируса Ковид 19 док је редовно плаћање обавеза према добављачима отежано због недовољне високе цене воде. Овакав тренд наставља се и у 2023.години у којој смо били сведоци и енормног повећања цене електричне енергије, које уместо досадашњих 6-7 динара за kWh, се уговара на слободном тржишту и до 14-15 динара за kWh без ПДВ-а. Велико је питање и немогуће је проценити, како ће се кретати цена електричне енергије током 2024.године, када истиче уговор јавног предузећа о снабдевању овим енергентом. Ако уговорена цена за електричну енергију буде на сада важећом нивоу на тржишту, или чак и на већем, то ће имати велики утицај и на трошкове вршења комуналних услуга које су у надлежности јавног предузећа а што ће захтевати велике измене финансијског плана и постављање питања да ли се може пословати са позитивним билансом и поред нових увећаних цена за комуналне услуге?!

Сходно претходно наведеном, на **актуелни ценовник**, који је почео да се примењује од **01.11.2023.године**, председник општине Бечеј решењем, број II 023-26/23-1 од 31.10.2023.године, одобрава сагласност на предложену корекцију цена у правцу повећања цене за пијаћу воду и отпадну воду за домаћинства за 20%, повећања цене за пијаћу воду и

отпадну воду за буџетске установе за 15%, повећања цене за пијаћу воду и отпадну воду за привреду за 3%, повећања цене за фиксну накнаду за све категорије корисника за 10% у циљу постепеног изједначавања датих цена у складу са законским одредбама.

Сходно претходно наведеним, важећи комплетан ценовник за 2023.годину је наведен у Табели 33.

Прилог број 18

ТАБЕЛА 33: Кретање цена пијаће воде и отпадне воде у 2023.години

Р. Бр.	ВРСТА ПРОИЗВОДА И УСЛУГЕ	деце мбар 2022. год.	Цена у динарима по јединици мере за 2023.годину (без ПДВ-а)												Индекс дец.2023/ дец.2022
			I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	
Домаћинства:															
1	вода	63,00	63,00	63,00	63,00	63,00	63,00	63,00	63,00	63,00	63,00	63,00	76,00	76,00	1,20
2	канализација	24,00	24,00	24,00	24,00	24,00	24,00	24,00	24,00	24,00	24,00	24,00	29,00	29,00	1,20
3	пречишћавање	31,00	31,00	31,00	31,00	31,00	31,00	31,00	31,00	31,00	31,00	31,00	37,00	37,00	1,20
	Укупно за 1 мЗ:	118,00	118,00	118,00	118,00	118,00	118,00	118,00	118,00	118,00	118,00	118,00	142,00	142,00	1,20
4	фиксна накнада	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	110,00	110,00	1,10
5	блок тарифа	189,00	189,00	189,00	189,00	189,00	189,00	189,00	189,00	189,00	189,00	189,00	228,00	228,00	1,20
Привреда:															
6	вода	107,27	107,27	107,27	107,27	107,27	107,27	107,27	107,27	107,27	107,27	107,27	110,00	110,00	1,03
7	канализација	40,22	40,22	40,22	40,22	40,22	40,22	40,22	40,22	40,22	40,22	40,22	42,00	42,00	1,03
8	пречишћавање	53,64	53,64	53,64	53,64	53,64	53,64	53,64	53,64	53,64	53,64	53,64	55,00	55,00	1,03
	Укупно за 1 мЗ:	201,13	201,13	201,13	201,13	201,13	201,13	201,13	201,13	201,13	201,13	201,13	207,00	207,00	1,03
9	фиксна накнада	72-1000	72-1000	72-1000	72-1000	72-1000	72-1000	72-1000	72-1000	72-1000	72-1000	72-1000	110-1100	110-1100	1,10
Установе:															
10	вода	75,10	75,10	75,10	75,10	75,10	75,10	75,10	75,10	75,10	75,10	75,10	86,00	86,00	1,15
11	канализација	26,00	26,00	26,00	26,00	26,00	26,00	26,00	26,00	26,00	26,00	26,00	30,00	30,00	1,15
12	пречишћавање	34,00	34,00	34,00	34,00	34,00	34,00	34,00	34,00	34,00	34,00	34,00	40,00	40,00	1,15
	Укупно за 1 мЗ:	135,10	135,10	135,10	135,10	135,10	135,10	135,10	135,10	135,10	135,10	135,10	156,00	156,00	1,15
13	фиксна накнада	72-2000	72-2000	72-2000	72-2000	72-2000	72-2000	72-2000	72-2000	72-2000	72-2000	72-2000	110-2200	110-2200	1,10
Насељена места:															
14	вода	39,00	39,00	39,00	39,00	39,00	39,00	39,00	39,00	39,00	39,00	39,00	47,00	47,00	1,20
	Укупно за 1 мЗ:	39,00	39,00	39,00	39,00	39,00	39,00	39,00	39,00	39,00	39,00	39,00	47,00	47,00	1,20
15	фиксна накнада	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	110,00	110,00	1,10

План цена пијаће воде и отпадних вода требало би да се заснива на дугорочној стратегији развоја јавног предузећа, са циљем да се постепеним повећањем цена успостави равнотежа између прихода и расхода. У оквиру политике цена, јавно предузеће се води начелима да **трошкови за пијаћу воду и услуге канализације за домаћинство не прелазе 3% породичног буџета, на месечном нивоу**. Са друге стране, тренутно достигнути ниво цена воде и услуга канализације **не обезбеђује довољно сопствених средстава** у циљу континуалног улагања у капиталне инвестиције и текуће одржавање система снабдевања пијаћом водом и одвођења отпадних вода. Овај податак иде у прилог чињеници о постојању диспаритета у односу просечне продајне цене воде и просечне цене коштања воде за један мЗ, и „немогућности да се **из просечне цене од 0,37 еур/мЗ** могу покривати трошкови рада и одржавања просечног водоводног система у Србији.“¹⁹

¹⁹ Подаци преузети са сајта: <http://www.ipm.org.rs> (Истраживање у оквиру пројекта Бенчмаркинг 2)

Такође, политика цена условљена је и законским одредбама. Тренутно важећи Закон о комуналним делатностима Републике Србије („Сл.Гласник РС“, број 88/2011, 104/2016 и 95/2018) прописује **начело непостојања разлике у ценама између различитих категорија потрошача**, сем ако је разлика заснована на различитим трошковима обезбеђивања комуналне услуге.²⁰ На основу анализе ценовне политике за 2023.годину извлачи се закључак да је потребно **пронаћи најефикаснији модел изједначавања цена** између категорије домаћинства и категорије привреде. У јавном предузећу „Водоканал“ Бечеј, цена воде за пиће са одвођењем и пречишћавањем износи 142,00 динара (без ПДВ-а) за домаћинства, 207,00 (без ПДВ-а) за привреду и 156,00 (без ПДВ-а) за буџетске установе. Ако се посматра однос између датих цена, уочава се да су цене воде за пиће за домаћинства 0,45 пута ниже од цене коју плаћају правна лица. Ако се посматра цена воде за пиће за домаћинства у висини од 76,00 динара без ПДВ-а и цена воде за пиће за правна лица у висини од 110,00 динара, онда се може дефинисати однос од 1:1,45²¹ а који када се упореди са односом из претходног ценовника може се закључити да дата динамика повећања цена комуналних услуга у јавном предузећу доприноси споријој динамици остварења циља средњорочног повећања цена тј смањивања диспаритета међу ценама.

Такође, политика цена треба да прати и одредбе дефинисане кроз Стратегију управљања водама на територији Републике Србије до 2034.године (број 325-12288/2016 од 23.12.2016.године) а коју доноси Влада Републике Србије. У овом документу је, у циљу достизања економске цене, **предложен ниво цена воде за домаћинства у висини од 1,35 евра** и исти би требао да се достигне у периоду од пет-шест година од момента усвајања Стратегије.

Узимајући у обзир горе наведено, јавно предузеће је у својим актима, и то Дугорочни план пословне стратегије и развоја јавног предузећа „Водоканал“ за период 2022-2031 и Средњорочни план пословне стратегије и развоја јавног предузећа „Водоканал“ за период 2022-2026, дефинисало стратегију изједначавања цена и то **у средњем року, до 2023.године на ниво од 1:1,47**, односно стратегију **достизања предложеног нивоа цена од 1,35 евра, у дугом року, до 2031.године** и исто представља део Програма пословања за 2023.годину. Наиме, достигнути ниво цена воде и услуга канализације, по последњем повећању цена из 2023.године, прати плански ниво цена према средњорочном плану пословне стратегије и развоја јавног предузећа „Водоканал“ за период 2022-2026 године те је и достигнут однос цена од 1:1,46 што показује Табела 34.

ТАБЕЛА 34: Компаративни преглед реалног и планског нивоа цена воде и услуга канализације

Категорије потрошача	Реални ниво цена у 2023.години	Плански ниво цена из средњорочног плана пословне стратегије и развоја за 2023.годину
Домаћинства у Бечеју		
-1 м3 воде са одвођењем и пречишћавањем	142,00	141,60
Домаћинства у насељеним местима		
-1 м3 „техничке“ воде	47,00	46,80
Привреда		
-1 м3 воде са одвођењем и пречишћавањем	207,00	207,17

²⁰ Подаци су преузети са сајта: <http://www.ipm.org.rs>

²¹ Однос цена по претходном ценовнику је био 1:1,71.

Буџетске установе		
-1 м3 воде са одвођењем и пречишћавањем	156,00	158,25

Све горе наведено **представља информацију о неопходном годишњем повећању цена пијаће воде и отпадних вода**, сходно смерницама које су усвојене у средњорочном односно дугорочном плану пословне стратегије и развоја јавног предузећа „Водоканал“ Бечеј за период 2022-2026 односно 2022-2031, а у складу са законским одредбама.

Са друге стране, ценовник услуга, приказан у **Прилогу број 19** у Програму пословања за 2023.годину, био је подложен изменама у току 2023.године. Наиме, услуге према трећим лицима представљају радове и услуге који не припадају комуналним услугама и врше се на основу захтева трећих лица тј. физичких и правних лица независно од тога да ли су они корисници комуналних услуга ЈП-а „Водоканал“ Бечеј. Најчешће услуге према трећим лицима су:

- изградња прикључака на водоводну и канализациону мрежу,
- пражњење и чишћење септичких јама и таложника,
- одгушивање канализационих прикључака,
- чишћење сливника и канализационе мреже унутар индустријских погона,
- водоинсталатерски и хидрограђевински радови на изградњи и одржавању унутрашњих инсталација водовода и канализације,
- израда идејних пројеката прикључака на водовод и канализацију,
- издавање услова, сагласности и мишљења за израду разних пројеката и техничке документације, локацијских услова и сл.

Ове услуге према трећим лицима представљају додатне приходе јавном предузећу како би запослени радници на одржавању, као и механизација и радне машине које јавно предузеће поседује, били на најефикаснији начин искоришћени.

Ценовник услуга се формира у зависности од истих и сличних услуга на тржишту, а на висину ових услуга у највећој мери утичу цена горива, набавка и одржавање радних машина, цена потрошног и помоћног материјала потребних за вршење услуга, као и цена радне снаге.

Претходни ценовник услуга према трећим лицима је усвојен од стране Надзорног одбора, дана 28.10.2021.године а у примени је од 15.12.2021.године, након давања сагласности од стране председника општине на одлуку Надзорног одбора. Како је у последње две године (период 2022-2023 године) значајно порасла цена горива и свих осталих трошкова неопходних за вршење наведених услуга, јавно предузеће је сачинило предлог измена и допуну одређених ставки у ценовнику услуга а што је Надзорни одбор, одлуком, под деловодним бројем 302 од 27.04.2023.године усвојио односно председник општине дао сагласност на исти, решењем, под деловодним бројем II 023-26/23-2 од 31.10.2023.године.

9. УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА

Управљање ризицима је значајна област пословања јавног предузећа јер утиче на реализацију дефинисане пословне политике и циљева. Јавно предузеће је, у различитом обиму, изложено ценовном ризику, кредитном ризику, ризику ликвидности и ризику новчаног тока. У наставку текста дају се главне информације у вези дате области, у складу са Законом о рачуноводству („Сл. Гласник РС“, број 73/2019 и 44/2021-др.закон).

Дакле, у циљу подизања нивоа свести о ризицима унутар јавног предузећа, током 2017.године спроведен је пројекат увођења финансијског управљања и контроле а у оквиру којег је **израђен и Регистар ризика** са подацима о томе у којим процесима се јавља ризик и које врсте, какав је утицај тј вероватноћа тог ризика, које је радње неопходно предузети, од стране кога и у ком времену је потребно спровести дате активности те датум следеће провере односно контроле. Са правног и економског аспекта горе наведених информација, обавеза јавног предузећа у наредном периоду јесте да обавља анализу постојећих односно евиденцију евентуално нових ризика и провери постојећих механизма да се исти смање или избегну што ће условити периодичном формирању новог Регистра ризика. Сходно датом Регистру, у **Прилогу број 3** наведени су најзначајнији ризици који су се пратили и у 2023.години.

Најзначајнији ризици, са становишта пословања јавног предузећа, су свакако они који се тичу саме производње воде, на једној страни, а на другој страни, они који се тичу реализације финансијског плана. Наиме, реч је о ризику од загађења сирове воде, ризику од немогућности измирења обавеза према добављачима и ризику застарелости потраживања.

У посматраном извештајном периоду није дошло до значајније реализације ризичног догађаја али свакако даје се напомена да на месечном нивоу треба пратити вероватноћу и утицај односно **укупан ефекат свих идентификованих ризика**, а посебно са становишта немогућности измирења обавеза према добављачима и застарелости потраживања које имају изузетан утицај на крајњи финансијски резултат.

10. ЗАКЉУЧНА РАЗМАТРАЊА

Јавно предузеће „Водоканал“ Бечеј, даје закључну реч у финансијском и производном смислу.

10.1. Резиме финансијског пословања у 2023.години

На крају пословне 2023.године, јавно предузеће је исказало **Нето добитак** у износу од 3.184.762,36 динара као разлику између:

- укупних прихода	205.439.931,56 динара
- укупних расхода	201.594.792,53 динара
- добитак пре опорезивања	3.845.139,03 динара
- одложени порески расходи	690.689,51 динара
- одложени порески приходи	30.312,84 динара
- нето добитак	3.184.762,36 динара

У обрасцу биланса успеха који је прописан Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја за привредна друштва, отворене су посебне позиције за исказивање одложених пореских прихода или одложених пореских расхода, а чија је сврха признавања у циљу обезбеђења хомогености биланса стања. Наиме, финансијски резултат из биланса успеха се уноси у биланс стања као остварени бруто добитак или бруто губитак. Пре уношења исти се коригује за износ пореза на добитак који је утврђен у складу са правилима која важе за састављање пореског биланса. Дакле, одложена пореска средства/обавезе по основу основних (сталних) средстава су у ствари одложени порези који настају као разлика између обрачунате рачуноводствене амортизације и пореске амортизације те се, у складу са пореским прописима, за потребе обрачуна опорезиве добити, као крајњи циљ састављања биланса, рачуноводствена амортизација не признаје док се пореска амортизација признаје и одузима се а све у складу са следећом формулом: Опорезива добит=бруто добит+рачуноводствена амортизација-пореска амортизација.

У 2023.години, јавно предузеће има исказану пореску амортизацију која је већа од рачуноводствене на основу чега се признају одложене пореске обавезе. На дата средства се примењује стопа пореза на добит те добијена средства умањују бруто добитак и представљају одложене пореске расходе, у висини од 690.689,51 динара. Са друге стране, утврђује се кумулативно одложено пореско средство тако што се стање салда на рачунима групе 404²² множи са стопом пореза на добит те у односу на стање салда на рачуну 288100 за 2023.годину књиже одложени порески приходи, у висини од 30.312,84 динара.

Дакле, применом претходно описаних пореских правила, јавно предузеће је у билансу успеха исказало одложене пореске расходе и одложене пореске приходе. Са претходно изнетим, **јавно предузеће је у 2023.години, као резултат пословања, у финансијском смислу, исказало нето добитак од 3.184.762,36 динара.**²³

²² Финансијски конто 404000 – резервисања за отпремнине и финансијски конто 404100 – Резервисања за јубиларне награде

²³ Нето добитак је утврђен тако што се 3.845.139,03 динара, као добитак пре опорезивања, умањи за одложене пореске расходе у висини од 690.689,51 динара и увећа за одложене пореске приходе у висини од 30.312,84 динара.

10.2. План покрића губитка/расподеле добити

10.2.1. Предлог пројекције начина покрића кумулативног губитка (мере и активности за стицање услова покрића губитка)

Како је јавно предузеће у **2023.години констатовало нето добитак у висини од 3.184 хиљада динара**, при састављању финансијских извештаја за 2023.годину у пословним књигама дати износ приказан је као нераспоређени добитак текуће године а који ће на дан финансијског извештавања и то 31.12.2023.године, **смањити кумулативни губитак са 121.491 хиљада динара на 118.111 хиљада динара**.

Што се тиче мера и активности за стицање услова за покриће кумулативног губитка, напомиње се да је јавно предузеће сачинило **процену капитала и имовине** из које се види корекција капитала, обухватајући сву покретну и непокретну имовину на дан 31.12.2012.године односно ажурирану процену са стањем **на дан 31.12.2015.године**. Наиме, постоји могућност да се на бази дате процене евидентира државни капитал и, сходно томе, да се у пословним књигама Оснивача и јавног предузећа изврше допунске евиденције капитала и имовине, а све у складу са законском регулативом. Тада би постојала материјална основа **у извору могућности покривања губитка из ревалоризационих резерви, као ефеката спровођења процене капитала**.

10.2.2. План расподеле добити из 2023.године

Јавно предузеће је предвидело годишњим Програмом пословања да по завршном рачуну за 2023.годину оствари нето добитак 1.090 хиљада динара и да се са том вредношћу делимично покрије кумулативни губитак. Претходно наведено представља најприступачнији начин покрића губитка за једно јавно предузеће, док се не стекну услови за примену једног од преосталих законских начина покрића губитка, по следећем редоследу приоритета извора:

- из законских резерви
- из статутарних резерви
- из основног капитала

Јавно предузеће је по завршном рачуну за 2023.годину ипак остварило значајно већи нето добитак од планираног, и то у висини од 3.184 хиљада динара, који ће бити распоређен у складу са важећим законским и подзаконским прописима. Наиме, полазећи од чињенице да Одлуком о буџету општине Бечеј није предвиђено регулисање питања које се односи на усмеравање дела средстава Оснивачу по основу остварене добити те да се стога нису стекли неопходни законски услови за расподелу добити на овај начин, иста ће се сходно одредбама Статута јавног предузећа расподелити за покриће кумулативног губитка.

10.3. Резиме производног пословања у 2023.години

Производно пословање јавног предузећа "Водоканал" Бечеј има за циљ да, у складу са Програмом пословања за 2023.годину, поверене делатности управљања и одржавања система за водоснабдевање, система за одвођење и пречишћавање отпадних вода и система за одвођење атмосферских вода врши у континуитету, на што вишем нивоу, на најекономичнији начин, за све становнике тј кориснике комуналних услуга на територији општине Бечеј.

Са становишта система водоснабдевања Бечеја, изградња нових бунара и ревитализација постојећих бунара су једине активности са којима се могу сачувати или чак и повећати постојећи капацитети изворишта, а што је неопходно и због потенцијалних нових већих потрошача у индустријској зони. Овај проблем је током 2023.године решен ревитализацијом 4 бунара у Бечеју, али ревитализацијом бунара се само привремено решавају проблеми у недостатку воде. Због константног опадања капацитета старијих бунара потребно је инвестирање и у нове бунарске капацитете бушењем, у просеку, једног бунара годишње, а за које инвестиције се морају обезбедити средства од стране Оснивача, што се и учинило заједничким наступањем на конкурсима код надлежних покрајинских секретаријата и министарстава. Тако је 2022.године општини Бечеј, на конкурс код Покрајинског секретаријата за пољопривреду, водопривреду и шумарство одобрено 26.779.401,00 динара без ПДВ-а за изградњу бунара Б-0/3 и Б-0/4 у Бечеју, чија је реализација завршена током 2023. године, па су проблеми са недостатком воде током ове извештајне године избегнути.

Велики проблем у водоснабдевању Бечеја представља застарела водоводна мрежа, која проузрокује велике губитке воде, како због цурења у мрежи, тако и због пражњења мреже током хаварија, због застарелих затварача у шахтовима који нису у функцији. Претходних година реализован је пројекат „Замена водоводних делова у шахтовима водоводне мреже у Бечеју“, који је имао укупно три фазе. Очекивани ефекти ових инвестиција огледају се у смањењу губитака у водоводној мрежи, јер се решава проблем немогућности затварања и изолација хаварисаних деоница дистрибутивне водоводне мреже. Кварови на водоводној мрежи су константни, а додатне проблеме стварају и вентили на мрежи који нису заптивали довољно или уопште нису били у функцији. Како вентили у чвориштима нису били исправни, неопходно је било да се врше затварања на магистралном воду или чак да се зауставља рад фабрике воде, а то је стварало додатне проблеме, јер је грађанство општине Бечеј остајало без воде, а због велике количине воде у цевима, пражњење цеви је трајало предуго те је и време отклањања хаварија трајало дуже од предвиђеног што је стварало велике губитке у водоводној мрежи. Потребно је наставити са активностима замене вентила у шахтовима, али почети и са активностима на замени застарелих деоница водоводне мреже, како би се смањили губици воде и обезбедио већи притисак воде потрошачима. Јавно предузеће у сарадњи са општином Бечеј је у константној комуникацији са Канцеларијом за јавна улагања Републике Србије, како би се обезбедила финансијска средства за горе наведене активности.

Са становишта квалитета воде у дистрибутивној мрежи у Бечеју, а на основу резултата микробиолошких и физичко-хемијских анализа, прерађена сирова вода одговарала је захтевима Правилника о хигијенској исправности воде за пиће и Закона о здравственој исправности животних намирница и предмета опште употребе. Са аспекта микробиолошке и физичко-хемијске исправности воде, град Бечеј се може похвалити да је међу најбољим водоводним предузећима у држави.

Са становишта система одвођења и пречишћавања отпадних вода Бечеја, канализациона мрежа је у претходном периоду проширена и на део индустријске зоне у Бечеју, где је изграђена и једна црпна станица и прикључен је нови корисник из области текстилне индустрије. У ранијем периоду, завршена је инвестиција за санацију и доградњу главне црпне станице отпадних вода у Бечеју, односно реконструкција објекта који је заправо први објекат у технологији пречишћавања отпадних вода, јер се у склопу овог објекта налази механичка решетка која врши одвајање чврстих нечистоћа из отпадних вода.

Недовољан степен пречишћавања отпадних вода је један од проблема који се не може решити без улагања веће количине финансијских средстава у Постројење за пречишћавање отпадних вода. Други проблем је застарела опрема за аерацију биолошких базена, где би требало заменити технологију и уместо површинске аерације прећи на систем дубинске аерације. Потребно је заменити и застарелу опрему за третман муља и изградити додатне објекте, како би се степен пречишћавања повећао на задовољавајући ниво.

Током 2023.године су вршене активности на изради пројектно техничке документације за реконструкцију постојећих и изградњу нових објеката на ППОВ-у у Бечеју, где се предвиђа и комплетна замена постојећих уређаја и технологије пречишћавања. Министарство заштите животне средине је у децембру 2023.године расписало јавну набавку а почетак реализације ове велике капиталне инвестиције од око 10.000.000 евра се очекује током 2024.године.

Током 2023.године су вршене активности и на изради комплетне пројектно-техничке документације за изградњу недостајућих колектора канализације отпадних вода и црпних станица у Бечеју. Предвиђена је изградња око 62 км канализације и 8 комада црпних станица. Министарство заштите животне средине планира расписивање јавне набавке почетком 2024. године, а за реализацију ове велике капиталне инвестиције од око 17.000.000 евра је потребно око 2 године.

Водоснабдевање насељених места карактеришу дислоцирани бунарски водозахвати, где се осим хлорисања, не врши никакав третман воде. Ова чињеница доприноси томе да је квалитет воде у насељима општине Бечеј „технички“ тј. физичко-хемијски не одговара прописима из Правилника за пијаћу воду. Са друге стране, микробиолошка исправност воде је обезбеђена, тако да ова вода не представља опасност за здравље корисника у насељеним местима.

У претходном периоду посебан проблем је представљало водоснабдевање насеља Бачко Петрово Село, где се вода захватала из дубљих слојева (“жута вода”) и лошијег је квалитета, а због повећаног садржаја органских материја није погодна за водоснабдевање. Овај проблем јавно предузеће је успело решити опремањем и повезивањем два раније избушена бунара у дистрибуциони систем водоснабдевања, што је подразумевало и изградњу хидрофорске кућице, трафо станице и уградњу потребне хидромашинске и електро опреме. Велики проблем у овом насељу представља и застарела водоводна мрежа, која није довољног пречника. Како би се ови проблеми решили 2020.године су завршене активности на изради пројектне техничке документације за изградњу магистралних водова водоводне мреже у том насељу. Магистралне водове је потребно изградити, како би вода са новог водозахвата могла доћи до сваког корисника у довољним количинама и са довољним притиском. Током 2023. године одобрена су средства за суфинансирање изградње магистралних водова у Бачком Петровом Селу од стране Покрајинског секретаријата за пољопривреду, водопривреду и шумарство. Очекује се реализације ове значајне инвестиције од око 88.000.000,00 динара током 2024.године.

Поред горе наведених проблема у насељима Бачко Градиште и Бачко Петрово Село, присутан је и проблем неадекватне димензије водоводне мреже у одређеним деловима насеља. Ова чињеница проузрокује проблем да у одређеним деловима водоводне мреже, током лета у шпигеловима потрошње, нема задовољавајућег притиска.

Уређај за дезинфекцију воде у Милешеву је изграђен и пуштен у рад током 2020.године те је јавно предузеће обезбедило да и у том насељу функционише постројење за производњу мешовитог дезинфектанта на месту његове потрошње. Овом инвестицијом се решио проблем дезинфекције воде, проблем стварања трихалометана, проблем заштите животне средине и

здравља људи односно остварују се уштеде у потрошњи електричне енергије, а све у складу са најстрожијим европским еколошким прописима.

Са уоченим проблемима у производњи воде за пиће и третману отпадних вода, те предложеним мерама за отклањање истих, свакако да је и даље неопходно имати **проактиван приступ у прикупљању додатних новчаних средстава путем конкурса** за реконструкцију постојећих и изградњу нових објеката. Како није могуће без квалитетних пројеката конкурисати код виших нивоа власти за горе наведена средства, јавно предузеће, као и претходних година, наставиће да улаже у израду пројектно-техничких документација. Мора се напоменути и чињеница да је неопходно да се **у буџету општине Бечеј предвиђају финансијска средства за сопствено учешће на конкурсима**. Наиме, приликом конкурисања код Покрајинског секретаријата за пољопривреду, водопривреду и шумарство, где се претходних година највише средстава одобравало за изградњу и санацију објеката комуналне хидротехнике, обавезно учешће на конкурсима, креће се од 20% до 50% у зависности од предмета конкурса.

10.4. Рекапитулација пословања у 2023.години

Рекапитулација пословања за извештајну 2023.годину дата је у Табели 35.

ТАБЕЛА 35: План и реализација пословања за 2023.годину у јавном предузећу "Водоканал" Бечеј

СТРУКТУРА	ПРОДАЈА					
ПРОДАЈА ПО КАТЕГОРИЈАМА У 2023.ГОДИНИ (у м3)	ПЛАН		РЕАЛИЗАЦИЈА		ИНДЕКС	
	вода	канализација и пречишћавање	вода	канализација и пречишћавање	вода	К+П
домаћинства	806.991	442.373	727.264	409.779	0,55	0,56
привреда	141.480	223.443	154.139	330.353	1,58	2,14
буџ.установе	50.000	40.029	40.699	32.165	0,80	0,79
насељена места	577.341	-	521.776	-	н/п	н/п
СТРУКТУРА	ФИНАНСИЈЕ					
РАСХОДИ У 2023.ГОДИНИ (у 000 динара)	ПЛАН		РЕАЛИЗАЦИЈА		ИНДЕКС	
Пословни расходи	222.994		194.055		0,87	
Финансијски расходи	156		93		0,60	
Остали расходи	2.086		7.447		3,57	
ПРИХОДИ У 2023.ГОДИНИ (у 000 динара)	ПЛАН		РЕАЛИЗАЦИЈА		ИНДЕКС	
Пословни приходи	215.828		193.699		0,90	
Финансијски приходи	6.838		8.966		1,31	
Остали приходи	3.660		2.774		0,76	
Уз нагласак на ...	<i>Реализација у 2022.години</i>		<i>Реализација у 2023.години</i>		<i>Динамика</i>	
<i>Бруто финансијски резултат из пословних активности</i>	-1.031		-356		-0,34	

Бруто финансијски резултат из финансијских активности	+4.917	+8.873	+1,80
Бруто финансијски резултат из осталих активности	-361	-4.673	-12,94

Даље, са становишта свеобухватности пословања у 2023.години, у наставку се даје Табела 36.

Прилог број 2

ТАБЕЛА 36: Реализација циљева са кључним индикаторима

Циљ	Индикатор	Планирани индикатор	Реализација за период 01.01.-31.12.2023	Верификација
Повећање обима производње воде	Капацитет изворишта (л/с)	100	90-91	Мерење произведених количина
Смањење губитака воде	Процент губитака (%)	60	60	Утврђивање разлика произведених и испоручених количина
Рационално коришћење расположивих ресурса воде од стране корисника	Смањење прекомерне потрошње (м3)	12.000	34.033	Евиденција о потрошњи воде
Обезбеђивање потребних количина расположивих резерви у производњи воде	Процент резервних капацитета воде (%)	5	2	Мерење укупног бунарског капацитета на изворишту
Унапређивање прецизности мерења и фактурисања испоручених количина воде	Број уграђених водомера "д" класе (ком)	800	352	Евиденција о типу уграђених водомерима
Смањење броја корисника без водомера	Број корисника без водомера (ком)	600	2645	Евиденција о броју уграђених водомера
Утврђивање егзактних показатеља хидрауличких услова у мрежи и тачан положај мреже	Процент унете трасе у ГИС (%)	70	70	Евиденција водоводне мреже у ГИС-у
Стварање услова за повећање броја корисника канализационе мреже	Изграђена дужина канализационе мреже (км)	75	55	Евиденција мреже за прикупљање и одвођење отпадних вода
Достизање одрживог развоја система уз поштовање принципа заштите околине	Просечан доток отпадне воде на ППОВ (л/с)	45	30	Евиденција улазних количина на мерачу протока у ППОВ
Перманентно побољшање квалитета и	Просечна старост возила (год)	12	18	Евиденција возног парка и радних машина

квантитета пружања услуга				
Обезбеђивање финансијских средстава за несметано функционисање предузећа	Процент наплате (%)	80	76	Евиденција наплате потраживања

Са становишта **капацитета изворишта**, у посматраном извештајном периоду, од планских 100 л/с, остварено је 90-91 л/с што тренутно задовољава потребе становништва, али је и даље неопходно бушење нових бунара и ревитализација атрофираних бунара у Бечеју ради стабилног водоснабдевања у општини. Код утврђених разлика између произведених и испоручених количина воде, може се утврдити **процент губитка воде** у висини од 60% што је у оквирима планиране величине. Даље, увидом у **евиденцију о потрошње воде**, констатује се да је у извештајном периоду фактурисана испорука воде на име блок тарифе у количини од 34.033 м3 што је ван оквира планиране вредности али позитивно утиче на финансијски положај јавног предузећа јер се може очекивати већи прилив средстава. Код **унапређивања прецизности мерења и фактурисања испоручених количина воде**, јавно предузеће је остварило 44% планског индикатора будући да је уграђено 352 водомера „д“ класе. Са друге стране, на основу евиденције о броју уграђених водомера, констатује се да још увек постоји **значајан број корисника који немају водомер** и то највећи проблем се констатује у Бачком Петровом Селу. Такође, са становишта **несметаног функционисања пословања јавног предузећа**, још увек није остварена планска вредност индикатора у погледу процента наплате. Што се тиче побољшања квалитета и квантитета пружања услуга, даје се напомена да је **неопходно водити рачуна о просечној старости возила** која је још увек већа од планиране вредности индикатора.

Код осталих индикатора не постоје значајнија одступања у посматраном извештајном периоду.

Годишњи извештај о степену реализације Програма пословања за 2023.годину одобрио
директор јавног предузећа „Водоканал“ Бечеј

Зоран Грбић, дипл.инж.пољопривреде

